

VÝROČNÍ ZPRÁVA O REALIZACI PROTIDROGOVÉ POLITIKY PLZEŇSKÉHO KRAJE ZA ROK 2013

**Krajský úřad Plzeňského kraje
Odbor sociálních věcí**

Zpracovala:

Ing. Pavlína Kučerová
krajský protidrogový koordinátor
koordinátor prevence kriminality

Schválil:

Mgr. Filip Zapletal
vedoucí odboru sociálních věcí
Krajského úřadu Plzeňského kraje

Dne:

30. 5. 2014

Kraj: Plzeňský

Výroční zpráva za rok: 2013

Zpracoval /jméno a funkce/: Ing. Pavlína Kučerová, krajský protidrogový koordinátor a koordinátor prevence kriminality

Dne: 30. 5. 2014

Projednáno a/nebo schváleno (kým): Mgr. Filip Zapletal, vedoucí odboru sociálních věcí

Obsah

1	OBECNÁ CHARAKTERISTIKA KRAJE (DEMOGRAFICKÉ A SOCIOEKONOMICKÉ UKAZATELE)	3
1.1	OBYVATELSTVO	3
1.2	NEZAMĚSTNANOST.....	3
1.3	VOLNÁ PRACOVNÍ MÍSTA.....	5
1.4	CIZINCI NA TRHU PRÁCE.....	5
2	KRIMINALITA V PLZEŇSKÉM KRAJI.....	6
2.1	KRAJSKÉ ŘEDITELSTVÍ POLICIE PLZEŇSKÉHO KRAJE – POROVNÁNÍ KRIMINALITY	7
2.1.1	<i>Kriminalita (přečiny i zločiny).....</i>	<i>7</i>
2.1.2	<i>Oběti (na tuto rizikovou oblast reagují projekty prevence kriminality Plzeňského kraje, realizace v roce 2014).....</i>	<i>7</i>
2.2	SOCIÁLNĚ VYLOUČENÉ LOKALITY	8
2.3	INFORMACE KE STŘEDISKŮM PROBAČNÍ A MEDIAČNÍ SLUŽBY (PMS) V PŮSOBNOSTI PLZEŇSKÉHO KRAJE	8
3	SITUACE NA DROGOVÉ SCÉNĚ.....	9
3.1	ZHODNOCENÍ SÍŤE SLUŽEB	9
3.2	KOORDINACE SPOLEČNÉHO POSTUPU PROTI DROGOVÉ KRIMINALITĚ V POHRANIČÍ	12
3.3	EPIDEMIOLOGICKÁ CHARAKTERISTIKA PLZEŇSKÉHO KRAJE ZA ROK 2013	12
3.4	DROGOVÁ KRIMINALITA V PLZEŇSKÉM KRAJI V ROCE 2013	13
3.5	INFORMACE O TRESTNÉ ČINNOSTI V SOUVISLOSTI S UŽÍVÁNÍM DROG ZA ROK 2013	13
4	KOORDINACE PROTIDROGOVÉ POLITIKY	14
4.1	INSTITUCIONÁLNÍ ZAJIŠTĚNÍ.....	14
4.1.1	<i>Krajské.....</i>	<i>14</i>
4.1.2	<i>Místní.....</i>	<i>15</i>
4.2	Hlavní zaměření strategických dokumentů protidrogové politiky kraje.....	15
4.3	Nejvýznamnější aktivity v oblasti protidrogové politiky v uplynulém roce	16
4.4	Zadané/realizované analýzy/studie v oblasti drogové politiky a drogové situace.....	16
5	FINANČNÍ ZAJIŠTĚNÍ PROTIDROGOVÉ POLITIKY	17
6	SLUŽBY POSKYTOVANÉ UŽIVATELŮM DROG A OSOBÁM OHROŽENÝM DROGOU	18
6.1	ULICE – AGENTURA SOCIÁLNÍ PRÁCE, O.S.	18
6.2	STŘEDISKO KŘESŤANSKÉ POMOCI PLZEŇ	18
6.3	POINT 14.....	18
6.4	CENTRUM PROTIDROGOVÉ PREVENCE A TERAPIE, O.P.S.	20
6.5	KOTEC O.P.S.	23
7	DALŠÍ ÚDAJE - RŮZNÉ	26

1 Obecná charakteristika kraje (demografické a socioekonomické ukazatele)

Plzeňský kraj se rozprostírá na jihozápadě České republiky. Sousedí na severozápadě s Karlovarským, na severu s Ústeckým, na severovýchodě se Středočeským a na východě s Jihočeským krajem. Nejdělsí hranici má na jihozápadě se SRN (Bavorskem). Svou rozlohou 7 561 km² je Plzeňský kraj třetím největším krajem v České republice, avšak počtem obyvatel se řadí na deváté místo. Na celkovém počtu obyvatel České republiky se podílí 5,4%. Po Jihočeském kraji je druhým nejřidčeji zalidněným krajem v České republice. Sídelní struktura kraje je nevyvážená - na metropolitní Plzeň navazuje drobná venkovská struktura. Schází města střední velikosti. Typickým rysem území je vysoký počet malých sídel. Katastrální území obcí do 2 000 tisíc obyvatel tvoří více než 4/5 rozlohy kraje a žije v nich přes 30% obyvatelstva. Sedm okresů Plzeňského kraje (Domažlice, Klatovy, Plzeň-město, Plzeň-jih, Plzeň-sever, Rokycany, Tachov) představuje územní celky výrazně se odlišující krajinným charakterem, počtem a skladbou obyvatelstva, ekonomickým potenciálem, velikostí a hustotou osídlení. V Plzeňském kraji se nachází 15 obcí s rozšířenou působností - Plzeň, Klatovy, Domažlice, Tachov, Rokycany, Horažďovice, Sušice, Kralovice, Nýřany, Horšovský Týn, Stod, Přeštice, Stříbro, Blovice a Nepomuk. Rozmanitost přírodních podmínek je dána především reliéfem kraje. Z hlediska geografického systému lze Plzeňský kraj rozdělit do několika oblastí: Plzeňská pahorkatina, Brdská vrchovina (část), Český les a Šumava. Klimatické, geologické a hydrologické podmínky jsou v jednotlivých územních celcích značně odlišné.

1.1 Obyvatelstvo

Počet obyvatel v Plzeňském kraji a jeho okresech v 1. - 4. čtvrtletí 2013

	Stav na počátku období 1. ledna 2013			Střední stav obyvatelstva			Stav na konci období 31. prosince 2013		
	celkem	muži	ženy	celkem	muži	ženy	celkem	muži	ženy
Kraj celkem	572 687	283 250	289 437	572 882	283 304	289 578	573 469	283 647	289 822
v tom okresy:									
Domažlice	60 858	30 310	30 548	60 871	30 311	30 560	60 923	30 335	30 588
Klatovy	87 340	43 132	44 208	87 202	43 044	44 158	87 056	43 010	44 046
Plzeň-město	185 275	90 081	95 194	185 631	90 280	95 351	186 077	90 502	95 575
Plzeň-jih	62 163	31 480	30 683	62 067	31 391	30 676	62 110	31 413	30 697
Plzeň-sever	76 232	37 869	38 363	76 378	37 988	38 390	76 673	38 135	38 538
Rokycany	47 770	23 784	23 986	47 817	23 814	24 003	47 799	23 814	23 985
Tachov	53 049	26 594	26 455	52 916	26 476	26 440	52 831	26 438	26 393

1.2 Nezaměstnanost

V rámci ČR patří Plzeňský kraj k oblastem s nižší mírou nezaměstnanosti. Počet uchazečů o zaměstnání a volných pracovních míst zaznamenává pravidelné sezónní výkyvy. Vyšší míra nezaměstnanosti je vykazována ve vzdálenějších regionech, jako projev špatné dopravní obslužnosti, která omezuje uchazeče v hledání zaměstnání a soustřeďuje je na krajskou metropoli. Nejnižší míru nezaměstnanosti setrvale vykazuje okres Plzeň - jih, naopak nejvyšší míru nezaměstnanosti registrujeme v okrese Tachov. Hladina struktury uchazečů o zaměstnání zůstává rovněž setrvalá, v průběhu celého roku tvoří nejpočetnější skupinu nezaměstnaných dlouhodobě evidovaní, ženy a osoby se základním vzděláním. Z hlediska struktury pracovních sil nejobtížněji hledají zaměstnání zaměstnanci s nízkou kvalifikací, osoby se zdravotním omezením, absolventi škol a administrativní pracovníci se středoškolským vzděláním. Naopak nedostatek pracovníků převládá v technických profesích. K 31. 12. 2013 bylo v Plzeňském kraji evidováno

celkem 25 709 uchazečů o zaměstnání, což je o 1 985 více než ve stejném období loňského roku. Z tohoto počtu bylo 25 008 uchazečů dosažitelných, tedy takových, kteří mohli okamžitě nastoupit do zaměstnání. V porovnání se stejným obdobím loňského roku došlo k nárůstu o 1 798 osob. K 31. 12. 2013 bylo v Plzeňském kraji v evidencích kontaktních pracovišť Úřadu práce ČR celkem 13 057 žen, tedy 50,8% všech nezaměstnaných. Zároveň bylo v evidenci 3 240 osob se zdravotním postižením, tedy 12,6% všech nezaměstnaných. Ke konci prosince bylo v evidencích registrováno 1 668 absolventů a mladistvých, což je o 8 méně než v prosinci minulého roku. Na celkovém počtu nezaměstnaných se tak podílejí 6,5%. Podporu v nezaměstnanosti pobíralo v prosinci celkem 5 940 uchazečů o zaměstnání, tedy 23,1% všech nezaměstnaných. Na základě dohody s Českým statistickým úřadem Ministerstvo práce a sociálních věcí počínaje lednem 2013 přechází na nový ukazatel registrované nezaměstnanosti v ČR s názvem Podíl nezaměstnaných osob, který vyjadřuje podíl dosažitelných uchazečů o zaměstnání ve věku 15 – 64 let ze všech obyvatel ve stejném věku. Podíl nezaměstnaných osob činil v Plzeňském kraji v prosinci 6,4%. V meziročním srovnání došlo k nárůstu o 0,5%. Nejnižší podíl nezaměstnaných vykazují okresy Plzeň – jih (5,5%) a Rokycany (5,5%), naopak nejvyšší podíl nezaměstnaných registrujeme v okrese Tachov (8,5%). Podíl nezaměstnaných žen činil 6,6% a mužů 6,3%. K 31. 12. 2013 bylo na kontaktních pracovištích Úřadu práce ČR v Plzeňském kraji evidováno celkem 2 575 volných pracovních míst, což je o 158 více než v prosinci předchozího roku. Na jedno volné pracovní místo připadá 10 uchazečů. Ani při strukturalizaci zaměstnávání cizinců nedochází k výrazným výkyvům. Nejvíce je v Plzeňském kraji zaměstnáváno státních příslušníků Slovenska, Rumunska, Bulharska, Ukrajiny (řazeno sestupně).

Cizinci pracující v Plzeňském kraji stav k 31. 12. 2013:

Cizinci z třetích zemí 507 (meziměsíční nárůst o 1)

z toho: Ukrajina 237

Thajsko 70

Japonsko 49

Moldavsko 49

Občané EU/EHP a Švýcarska 13 824 (meziměsíční nárůst o 947)

z toho: Slovensko 5 852

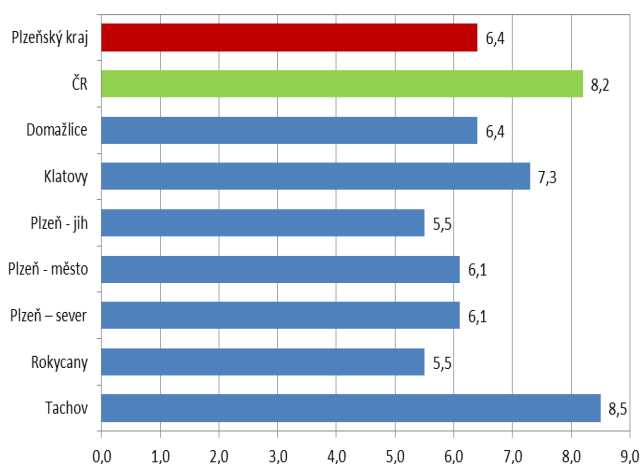
Rumunsko 2 378

Bulharsko 1 459

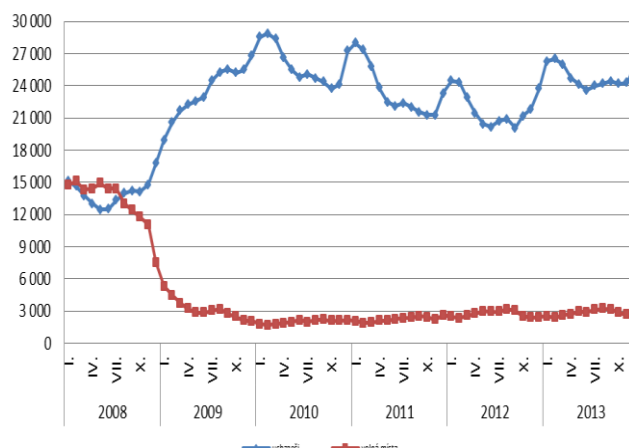
Meziroční srovnání nemáme bohužel k dispozici. V porovnání se stejným obdobím roku 2011 je současný počet cizinců z třetích zemí o 165 nižší a počet občanů EU/EHP a Švýcarska je naopak o 3 113 vyšší.

Meziroční srovnání počtu nezaměstnaných, volných pracovních míst a podílu nezaměstnaných za roky 2012 a 2013 v Plzeňském kraji						
	2012			2013		
	Uchazeči o zaměstnání celkem	volná pracovní místa	PN (%)	Uchazeči o zaměstnání celkem	volná pracovní místa	PN (%)
leden	24 457	2 479	6,1	26 271	2 541	6,6
únor	24 344	2 324		26 531	2 376	6,7
březen	22 885	2 575		25 992	2 642	6,5
duben	21 482	2 756		24 724	2 702	6,2
květen	20 424	2 980		24 138	2 930	6,1
červen	20 156	2 954	5,0	23 580	2 914	5,9
červenec	20 701	2 956	5,2	24 011	3 121	6,0
srpen	20 907	3 200		24 203	3 238	6,1
září	20 547	3 031		24 451	3 189	6,1
říjen	21 204	2 523		24 182	2 860	6,0
listopad	21 829	2 395		24 296	2 688	6,0
prosinec	23 724	2 417	5,9	25 709	2 575	6,4

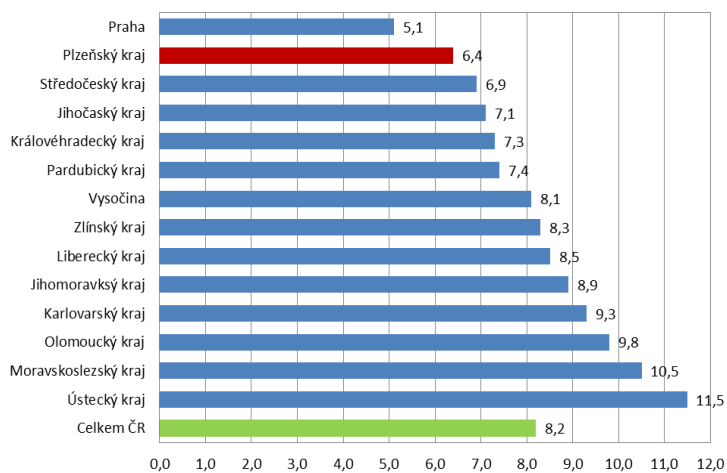
Podíl nezaměstnaných osob v okresech Plzeňského kraje a v ČR k 31. 12. 2013 (%)

Vývoj počtu uchazečů a volných pracovních míst v Plzeňském kraji v letech 2008 - 2013

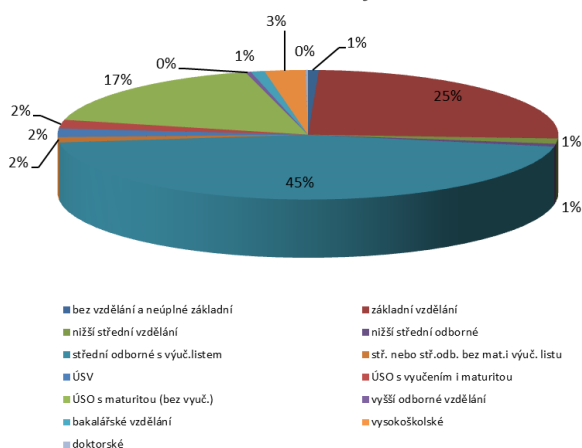

Podíl nezaměstnaných osob v jednotlivých krajích ČR k 31. 12. 2013 (%)

a maloobchod (22,2%), průmysl (13%), stavebnictví (11,3%), profesní, vědecké a technické činnosti (9,3%), ubytování, stravování a pohostinství (5,9%) a zemědělství (5,8%). Průměrná hrubá měsíční nominální mzda v Plzeňském kraji v 1. – 3. čtvrtletí roku 2013 činila 23 354 Kč (osoby přepočtené na plně zaměstnané). V porovnání se stejným obdobím předešlého roku došlo k nárůstu průměrné měsíční mzdy o 135 Kč. Meziročně tak tato průměrná mzda vzrostla o 0,6%. Pokud však zohledníme inflaci, průměrná mzda se reálně propadla o 0,9%. Plzeňský kraj je podle výše této mzdy na pomyslném čtvrtém místě v rámci všech krajů ČR. Lépe jsou na tom pouze kraj Hlavní město Praha (32 362 Kč), Středočeský kraj (24 588 Kč) a Jihomoravský kraj (23 593 Kč). Nejnižší průměrná mzda byla zjištěna v Karlovarském kraji, a to 20 991 Kč.

Struktura volných míst podle požadavků na vzdělání v Plzeňském kraji k 31. 12. 2013

listu) vzděláním. Dále pro uchazeče s doktorským a vyšším odborným vzděláním. Poptávka po pracovní síle byla ke konci roku 2013 v důsledku ekonomické krize stále velice nízká. Nejvíce zaměstnavatelé v našem regionu hledají elektrotechniky, kuchaře, montážní dělníky, obchodní zástupce, prodavače, programátory, řídicí pracovníky, řidiče, seřizovače a obsluhu strojů, specialisty v oblasti průmyslového inženýrství, strojírenské techniky, svářeče, zámečníky a zedníky. V současné situaci, kdy se na trhu práce projevují důsledky ekonomického útlumu, zaznamenáváme výrazný převis nabídky pracovní síly nad její poptávkou. V důsledku toho zaměstnavatelé snáze nalézají nové pracovníky na volná místa. K 31. 12. 2013 jsme v Plzeňském kraji evidovali 25 709 nezaměstnaných osob, ale jen 2 575 volných pracovních míst, na jedno pracovní místo tak připadá 10 nezaměstnaných. Pro srovnání, v době ekonomického růstu jsme ke konci května 2008 evidovali 12 460 nezaměstnaných a 14 921 volných míst, na jedno místo tak připadalo 0,8 nezaměstnaných. I přes výše uvedené skutečnosti registrujeme několik profesí, kde se nedaří volná místa obsazovat dlouhodobě. Klasickým příkladem jsou např. zdravotní sestry, obchodní zástupci či zedníci. Hlavním důvodem těžké obsaditelnosti těchto míst jsou především vysoké nároky zaměstnavatelů, náročnost dané práce a zároveň nedostatečná odměna za takovou práci. Velký nedostatek volných míst zaznamenáváme rovněž pro osoby se zdravotním postižením, pro absolventy středních a vysokých škol, kteří nemají praxi. Minimum je také pracovních příležitostí na zkrácený úvazek. V posledních letech stále silněji pociťujeme nedostatek uchazečů v oblasti technických profesí. Malý zájem o studium technických oborů a nedostatek jak vyučených, tak středoškolačů technických profesí je intenzivně prezentován téměř při každém jednání se zaměstnavateli na různých seminářích a jednáních se zástupci firem i zástupci samosprávy.

1.4 Cizinci na trhu práce

Počet cizinců, kteří potřebují pracovní povolení, za posledních deset let poklesl na historické minimum. Cizinci hledali jinou formu pracovních činností v ČR. Zaměřili se především na živnostenské podnikání. Mnoho z nich po pěti letech pobytu v ČR zažádalo o udělení trvalého pobytu v ČR. Tímto krokem získali snadnější přístup na trh práce. V loňském roce došlo k další úpravě podmínek pro vydávání povolení k zaměstnání. Tyto změny způsobily další pokles podaných žádostí o povolení k zaměstnání. Počet

Počet osob s jediným nebo hlavním zaměstnáním dosáhl v Plzeňském kraji ve 3. čtvrtletí roku 2013 celkem 279 800 osob. V porovnání se stejným obdobím předchozího roku vzrostla celková zaměstnanost v kraji o 2 100 osob. Z tohoto počtu bylo 35,9% osob zaměstnáno v průmyslu, 11,1% v maloobchodě a velkoobchodě, 8,2% ve stavebnictví, 7,4% v dopravě a skladování a 7,1% ve zdravotní a sociální péči (uvádíme pouze prvních pět nejčetnějších oblastí). Míra zaměstnanosti v Plzeňském kraji ke konci 3. čtvrtletí 2013 činila 57,2%, v meziročním srovnání tak došlo k nárůstu o 0,5%. Ke konci 3. čtvrtletí 2013 bylo registrováno v Plzeňském kraji celkem 140 995 ekonomických subjektů, což je meziroční pokles o 7 476. Z toho bylo 109 862 fyzických osob (meziroční nárůst o 449), 14 659 obchodních společností (meziroční nárůst o 385), rovněž bylo evidováno 444 družstev, tedy o 14 méně než před rokem. Mezi nejčastější činnosti (podle klasifikace CZ – NACE) výše zmíněných ekonomických subjektů patří především velkoobchod

1.3 Volná pracovní místa

K 31. 12. 2013 bylo na kontaktních pracovištích Úřadu práce ČR v Plzeňském kraji evidováno celkem 2 575 volných pracovních míst, což je o 113 méně, než v listopadu 2013 ale o 158 více, než v prosinci předchozího roku. Na jedno volné pracovní místo připadá 10 uchazečů. Ke konci prosince 2013 kontaktní pracoviště rovněž evidovala 157 volných pracovních míst pro osoby se zdravotním postižením, na jedno volné místo tak připadalo 20,6 uchazečů se ZP. Volných míst pro absolventy a mladistvé bylo evidováno 378 a na jedno místo tak připadá 4,4 absolventů. Z hlediska vzdělání bylo v Plzeňském kraji evidováno nejvíce volných pracovních míst pro uchazeče se středním odborným vzděláním (s výučním listem; 45,1% VPM), základním vzděláním (25,2% VPM) a ÚSO s maturitou (17,3%), naopak nejméně míst měly úřady práce pro uchazeče bez vzdělání, s nižším středním odborným, středním nebo středním odborným (bez maturity i výučního

zaměstnaných cizinců v posledních několika letech ovlivňují ekonomické podmínky firem, které se potýkají s nepravidelnými zakázkami a omezeným odbytem svých produktů. Zaměstnavatelé využívají stále více služeb agentur práce, které dokážou pružněji reagovat na jejich požadavky. Důsledkem výše zmíněných opatření je značný nárůst agenturního zaměstnávání. Agentury se zaměřily na zaměstnávání občanů EU/EHP a Švýcarska a cizinců z třetích zemí, kteří nepotřebují povolení k zaměstnání (především cizinců s trvalým pobytem v ČR). Agenturní zaměstnávání vede k značné fluktuaci zaměstnanců agentur a s tím je spojená i značná administrativní zátěž zaměstnavatelů a příslušných úřadů. Velkým problémem v některých okresech Plzeňského kraje je velká dojezdová vzdálenost. V případě směnných provozů není veřejná doprava zajištěna vůbec. Z toho vyplývá také požadavek zaměstnavatelů na zahraniční pracovníky. Cizinci jsou většinou ubytováni v místě výkonu práce a jsou „kdykoliv“ k dispozici zaměstnavateli, zároveň jsou ochotni pracovat za minimální mzdu, o sobotách, nedělích nebo přesčas. Nejčastější státní příslušnost cizinců, kteří žádají o pracovní povolení: Ukrajina, Japonsko, Moldavsko a Thajsko. Nejčastější státní příslušnost občanů EU/EHP: Slovensko, Rumunsko, Polsko, Bulharsko a Německo.

2 Kriminalita v Plzeňském kraji

Za dvanáct měsíců loňského roku evidují policisté v Plzeňském kraji celkem 13 713 případů porušení zákona, které bylo kvalifikováno jako trestný čin. Ve srovnání s rokem 2012 je to o 891 případů více, což činí 6,95%. I přes tento početní nárůst se policistům podařilo objasnit 53,85% trestné činnosti, tedy v procentuálním porovnání shodný počet trestných činů jako v roce 2012. S tímto výsledkem se naše krajské ředitelství zařadilo v rámci celé republiky na třetí místo ze všech čtrnácti policejních ředitelství. V dlouhodobém porovnání se jedná, stejně jako vloni, o nejlepší výsledek objasněnosti trestných činů za posledních deset let. Škoda způsobená trestnou činností byla vyčíslena na částku přesahující 444 milionů korun. Ve sledovaném období roku 2013 byl v rámci vedeného trestního řízení zajištěn majetek v souhrnné hodnotě přesahující 168 milionů korun, což je oproti předložce o více jak o 50 milionů.

Z hlediska porovnání jednotlivých územních odborů a městského ředitelství lze konstatovat, že nejvíce trestných činů řeší policisté našeho krajského města, které je zatíženo mnoha kriminogenními faktory (celkem 6 362 případů). Jedná se o více jak 46% z celkového počtu trestných činů celého krajského ředitelství. V objasněnosti dosáhli policisté městského ředitelství 41,2%, což je ve srovnání s celorepublikovým průměrem (39,7%) dobrý výsledek. Naopak nejméně trestných činů (7,07%) šetří v rámci Územního odboru Rokycany (970 případů), kteří v objasněnosti dosáhli výborných skoro 71%.

Pachatelé se stejně jako v předchozích letech nejvíce dopouštěli majetkové trestné činnosti. V procentuálním vyjádření se jedná skoro o 60% celkového množství evidovaných trestných činů. V roce 2013 zapali policisté do statistik 8 209 případů majetkových deliktů, tedy o 563 případů více než v roce 2012. Tento nárůst v počtu se však neprojevil v objasněnosti majetkové trestné činnosti, protože počet objasněných činů překročil stejně jako v roce 2012 hranici 32%. Největší část této kriminality zaujímají stejně jako v minulých letech krádeže prosté. Například krádeže na osobách, věci z automobilů, v různých objektech, či dvoustopých vozidel. Z celkového počtu majetkových trestných činů se jedná o 52%. Další sledovanou oblastí majetkové kriminality jsou krádeže vloupáním, přičemž se nejčastěji pachatelé vloupali do víkendových chat soukromých osob, bytů, rodinných domů a obchodů.

Přestože majetková kriminalita v početních ukazatelích celkově vzrostla, byl v některých sledovaných ukazatelích zaznamenán i mírný pokles. Ve srovnání s předchozími roky opět ubylo případů krádeží automobilů. V roce 2013 je evidováno o 46 případů méně než v roce 2012. Stejně tak došlo i k mírnému ponížení počtu vloupání do bytů.

I když se nejedná o nejzávažnější kriminální delikty, které směřují proti životu a zdraví osob, jde o problematiku, se kterou se veřejnost nejčastěji setkává a tak se v rámci této trestné činnosti zaměřujeme ve zvýšené míře i na prevenci. V souvislosti s nápadem trestných činů, se získanými poznatky a znalostí místního prostředí je na situaci okamžitě reagováno. Zejména jsou přijímána jednotlivými součástmi krajského ředitelství ve vytipovaných lokalitách rozsáhlá bezpečnostní opatření a zvýšen výkon služby.

Pokles o 20 skutků byl zaznamenán v počtu násilných trestných činů. V roce 2013 bylo na území Plzeňského kraje evidováno 904 případů, přičemž v roce 2012 jsme evidovali těchto trestných činů 924. Pozitivní skutečností je nejenom fakt, že došlo ke snížení počtu skutků, ale současně i ke zvýšení objasněnosti této závažné trestné činnosti. Zvýšila se více jak o 2% oproti předložce. Pachatele se policistům podařilo dopadnout v 695 případech, tedy skoro v 77%. Ve statistických číslech byly v roce 2013 zaznamenány na území našeho kraje 4 případy vraždy včetně jejich pokusů a příprav. V této bezesporu nejsledovanější oblasti evidujeme v porovnání s rokem 2012 o tři případy méně. Z další násilné trestné činnosti se policisté Plzeňského kraje zabývali ve 173 případech loupežemi, jejichž počet se o necelou padesátku snížil stejně jako u nebezpečného vyhrožování, kde je zaznamenáno snížení o 22 případů. Vyšší počet je vykázan u případů úmyslného ublížení na zdraví (257 případů) a porušování domovní svobody (147 případů). Odhalení pachatelů těchto závažných trestných činů je pro naše krajské ředitelství prioritou.

Dalšími sledovanými druhy trestné činnosti je mravnostní a hospodářská kriminalita. I zde byly v roce 2013 zaznamenány mírné rozdíly v evidovaných počtech. V obou oblastech se počet případů o několik desítek zvýšil. Objasněnost případů hospodářské kriminality o dvě procenta vzrostla, naopak u mravnostní kriminality o necelé jedno a půl procento poklesla.

Mezi ostatními a zbyvajících trestnými činy zaujímají početně rozsáhlou oblast trestné činy maření výkonu úředního rozhodnutí a vykázaní (1 043 případů), ohrožení pod vlivem návykové látky a opilství (593 případů) či zanedbání povinné výživy (625 případů). V těchto kategoriích policejní činnosti bylo šetření vedeno stejně jako v předložském roce v řádu stovek případů.

V souvislosti s drogovou problematikou bylo evidováno 246 trestných činů (v roce 2012 celkem 210 případů). Nejčastějšími případy, stejně jako v předešlém roce, byla nedovolená výroba a držení psychotropních látek a jedů (221 případů) a nedovolené pěstování rostlin obsahujících omamnou a psychotropní látku (21 případů pěstování marihuany). Trestná činnost po linii nealkoholové toxikomanie má v Plzeňském kraji stejně jako v celé republice od počátku roku 2013 vzestupnou tendenci.

Vzestupný trend je patrný dle hodnocení kriminalistů především ve výrobě a následné distribuci pervitinu (metamfetaminu), přičemž se této trestné činnosti dopouští místní občané, ale i cizinci. Nárůst byl zaznamenán v loňském roce v odhalených varnách pervitinu (rok 2013 – 10x, v roce 2012 – 6x) i pěstírnicích konopí (rok 2013 – 48x, rok 2012 – 29x). Například počátkem roku 2013 byl realizován rozsáhlý případ výrobců a prodejců marihuany. Jeho prověřováním se kriminalisté zabývali více jak jeden rok. Ze zvlášť závažného zločinu nedovolená výroba a jiné nakládání s omamnými a psychotropními látkami a s jedy bylo obviněno 12 cizinců

a jeden Čech. V průběhu šetření bylo zrealizováno 28 domovních prohlídek a prohlídek jiných prostor, zajištěno přes 150 kilogramů marihuany a řada komponentů pro pěstírny. Celková hodnota zajištěných věcí, především komponentů pro pěstírny, přesáhla 30 milionů korun. Za zmínku stojí i trestná činnost pěti osob z Klatovska, které se zabývaly pěstováním marihuany, distribucí tablet bezpe a pervitinu nebo případ z Tachovska, kde byla odhalena varna a zajištěno celkem 18 kilogramů mokrého pervitinu.

Bezpečnostní situaci v příhraničních oblastech Domažlicka, Tachovska a Klatovska se dlouhodobě věnujeme. Naše krajské ředitelství zastává roli koordinátora mezinárodní spolupráce se SRN, zejména se Svobodným státem Bavorsko. Na řešení aktuální situace se aktivně podílíme s německými kolegy. Do zmiňovaných míst jsou směřovány plošné kontroly veřejných tržnic, kterých se účastní nejenom policisté, ale i jiné spolupracující subjekty jako například Celní správa, Hasičský záchranný sbor, Česká obchodní inspekce, živnostenské úřady a další. V průběhu roku 2013 bylo na území Plzeňského kraje způsobeno 1 084 trestných činů pod vlivem alkoholu, ve 3 502 případech se trestné činnosti dopustili pachatelé, kteří již v minulosti měli problémy se zákonem (zde je zaznamenán výrazný nárůst oproti roku 2012, kdy počet byl zvýšen o celé čtyři stovky). Nezletilí mají na svědomí 64 evidovaných případů a mladiství 172 (celkově se děti dopustily o 81 případů méně). Zbraň použili pachatelé trestné činnosti v 88 případech. Oběti trestných činů spáchaných na osobách se staly v 720 případech ženy, mužů bylo v případech trestné činnosti spáchané na osobách celkem 633 a děti do 18ti let se staly obětí v 136 případech. V uplynulém roce řešili policisté služby pořádkové policie celkem 49 případů se znaky domácího násilí. V roce 2012 bylo o dva případy méně. Vykázáno bylo ze společného obydlí v roce 2013 celkem 39 osob (předloni 31). V souvislosti s řešením bezpečnostní situace, je k zajištění klidu a veřejného pořádku při konání různých kulturních, sportovních, politických a společenských shromáždění ze strany policistů v Plzeňském kraji realizována řada policejních akcí a opatření. Policisté pořádkové jednotky krajského ředitelství se účastnili 60ti různých akcí. Jednalo se zejména o riziková sportovní utkání a shromáždění. Nejvíce takových opatření bylo v březnu a dubnu, kdy se konala řada fotbalových a hokejových utkání. Síly a prostředky pořádkové jednotky byly ale využity i při rozsáhlých povodních, pátracích akcích, kontrolách tržnic, při doprovodu fanoušků sportovních klubů a zejména při veřejných shromážděních. V těchto případech je pořádková jednotka nedílnou součástí přijatého bezpečnostního opatření. Nejinak tomu bylo i v Plzni v měsíci srpnu a říjnu, kdy se uskutečnila různá shromáždění a pochody městem.

2.1 Krajské ředitelství policie Plzeňského kraje – porovnání kriminality

Porovnání kriminality	Plzeňský kraj	Domažlice	Klatovy	Plzeň-město	Plzeň-jih	Plzeň-sever	Plzeň-venkov	Rokycany	Tachov
Násilná kriminalita									
2011	958	117	137	448	34	83	-	55	84
2012	924	54	114	482	44	86	-	62	82
2013	904	77	120	415	-	-	139	65	88
Mravnostní kriminalita									
2011	82	8	14	27	8	5	-	4	16
2012	73	9	4	21	14	10	-	5	10
2013	109	14	11	33	-	-	32	6	13
Krádeže vloupáním									
2011	3 034	179	461	1 252	262	410	-	207	263
2012	2 850	163	386	1 290	257	340	-	175	239
2013	3 257	216	422	1 522	-	-	593	231	273
Krádeže prosté									
2011	4 860	305	545	2 576	316	430	-	302	386
2012	4 161	241	460	2 234	288	358	-	275	305
2013	4 298	268	441	2 435	-	-	597	243	314
Ostatní kriminalita									
2011	522	165	204	500	106	151	-	105	187
2012	1 454	178	198	547	99	170	-	89	173
2013	1 719	209	282	599	-	-	302	124	203
Zbývající kriminalita									
2011	1 675	208	219	505	147	263	-	150	183
2012	1 713	217	260	542	160	221	-	127	186
2013	1 709	252	250	506	-	-	315	191	195
Hospodářská kriminalita									
2011	1 202	121	132	547	78	102	-	122	100
2012	1 012	125	156	398	80	104	-	65	84
2013	1 063	107	132	471	-	-	176	75	102
Celková kriminalita									
2011	13 752	1 142	1 778	6 146	980	1 471	-	979	1 256
2012	12 822	1 037	1 653	5 827	985	1 345	-	844	1 131
2013	13 713	1 192	1 736	6 362	-	-	2 219	970	1 234

2.1.1 Kriminalita (přečiny i zločiny)

Rok	Celkem	Násilná	Mravnostní	Majetková
2011	13 752	958	82	8 416
2012	12 822	924	73	7 646
2013	13 713	904	109	8 209

2.1.2 Oběti (na tuto rizikovou oblast reagují projekty prevence kriminality Plzeňského kraje, realizace v roce 2014)

Rok	Děti (0-18 let)	Ženy	Osoby starší 60ti let
2011	152	803	189
2012	139	573 (18-60 let); 749 (celkem)	163
2013	136	719	173

2.2 Sociálně vyloučené lokality

Za sociální vyloučení lze zjednodušeně považovat selhání společenských sítí. Sociálně vyloučený je tedy takový člověk, který má ztížený přístup ke službám a k institucionálnímu zajištění. Zároveň je tento stav charakterizován nedostatkem vertikálních kontaktů mimo lokalitu, a neschopností se z této situace dostat a zapojit se do běžného života moderní společnosti, bez pomoci zvenčí. Takový člověk se ocitá v životní krizi vyvolané zpravidla ztrátou zaměstnání, platební neschopností, nedostatečnou úrovní vzdělání, nedostatečnými sociálními dovednostmi, špatným duševním i fyzickým zdravím, vysokým věkem, nefunkčností rodiny, závislostí na návykových látkách apod. To z dlouhodobého hlediska bezpochyby vede k frustraci a ztrátě sebevědomí, v hlubším důsledku i ke ztrátě motivace. Sociálně vyloučený člověk tedy žije v segregaci (sociálně vyloučené lokalitě), v závislosti na sociálních dávkách a se ztíženým přístupem nebo návratem na trh práce. Ztrácí schopnost hospodařit s penězi a může se dostat i do kruhu zadluženosti. Žije v nevyhovujících bytových a hygienických podmínkách, tedy neadekvátních podmínkách pro výchovu a vzdělávání dětí. Děti z těchto podmínek přejímají sociální otisk životního stylu svých rodičů a pokračují ve stejně patologickém způsobu života. Často se jedná o osoby s nedostatečným či chybným právním povědomím, kteří se na základě neschopnosti porozumět i vlastním právům a povinnostem často stávají pachatelé a oběťmi trestné činnosti. Takto kriminogenní prostředí je pro oblast často ohniskem vzniku sociálně patologických a kriminálních činů, neboť osoby zde žijící přijímají patologické vzorce chování jako životní strategii a mnohdy se pro ně takové jednání stává normou. Zdrojem stigmatizace sociálně vyloučené osoby je i etnicita. Specifickou roli v sociálním vyloučení hraje i náboženská, kulturní či jiná odlišnost. Proto jsou především Romové považováni za sociálně vyloučené, čímž jsou stigmatizováni a snáze se dostávají do pastí sociálního vyloučení. Lokality jsou často charakterizovány kumulací osob romské národnosti, jako sociálního handicapu. Důležitým prvkem je předcházení vzniku sociálně vyloučených lokalit, tedy primární prevence, neboť proces sociálního vyloučení je o poznání snazší a rychlejší než proces opětovného začleňování. Preventivní opatření jsou samozřejmě méně finančně zatěžující než finanční náklady spojené s pracnou a zdlouhavou integrací marginalizovaných osob. Za účelem podrobného zmapování aktuální situace sociálně vyloučených lokalit v Plzeňském kraji, rozboru jejich hlavních problémů a další specifikaci, byl na základě objednávky Plzeňského kraje vypracován *Monitoring aktuální situace v sociálně vyloučených lokalitách Plzeňského kraje*. Jeho realizátorem byla organizace Člověk v tísni, o.p.s. - regionální pobočka Plzeň, která má působení prakticky na celém území kraje. Sběr dat probíhal v období říjen – prosinec 2011. Dalším cílem tohoto šetření bylo srovnání s výčtem sociálně vyloučených lokalit v Plzeňském kraji podle výzkumu „Analýza sociálně vyloučených romských lokalit a komunit a absorpční kapacity subjektů působících v této oblasti“ realizovaného společnostmi GAC spol. s r.o. a Nová škola o. p. s. (v roce 2005/2006), včetně odhadu počtu obyvatel v těchto lokalitách. V Monitoringu bylo popsáno oproti 17ti lokalitám z původní „Gabalovy analýzy“ celkem 26 sociálně vyloučených lokalit. Nejedná se však o nárůst počtu sociálně vyloučených lokalit v pravém slova smyslu, v některých případech je popisován pouze jeden objekt osídlen členy jedné rodiny. Současně byly v rámci Monitoringu identifikovány i zaniklé lokality, tzv. sociálně vyloučené útvary, které byly popsány v Gabalově analýze, avšak v současné době již neexistují. U těchto lokalit byly zjišťovány údaje vztahující se k okolnostem, které jejich zánik provázely. V nově vzniklém dokumentu byla potom situace v sociálně vyloučených lokalitách charakterizována ve třech základních úrovních, v nichž byly následně specifikovány další ukazatele: *lokality* (název lokality, umístění, prostorové vyloučení vzhledem k obci, vznik lokality a její stručný popis, stav domů, vlastník domů, vybavenost), *obyvatelé* (počet obyvatel, věková struktura, vzdělanostní struktura, nezaměstnanost, školní docházka a volnočasové aktivity, sociálně patologické jevy, výskyt problémů), *vztahy* (uvnitř lokality, majorita-minorita, k institucím). V roce 2012 bylo na uvedené šetření navázáno *Analýzou bytové politiky a souvisejících potřeb vybraných obcí Plzeňského kraje*, jejíž realizace probíhala v období červenec – prosinec. Zpracovatelem zmíněného dokumentu byla organizace Člověk v tísni, o.p.s., pobočka Plzeň. Analýza byla zaměřena na hlubší rozbor potřeb a bariér na straně vybraných obcí Plzeňského kraje, jelikož jako nejzávažnější problém související s existencí sociálně vyloučených lokalit se projevila bytová politika přispívající ke vzniku a udržení sociálního vyloučení obyvatel. Výstupem nově vzniklého dokumentu je podrobné zmapování bytových politik ve 3 vybraných obcích Plzeňského kraje (Klatovy, Nýřany, Rokycany) a dále sběr dobrých praxí v oblasti sociálně integrační bytové politiky s konkrétními doporučeními ke zlepšení situace v podobě propojení třístupňového programu bydlení.

Počty sociálně vyloučených lokalit v Plzeňském kraji

Obec	Počet sociálně vyloučených lokalit
ORP Domažlice	2
ORP Horažďovice	2
ORP Horšovský Týn	5
ORP Klatovy	4
ORP Nýřany	4
ORP Plzeň	5
ORP Rokycany	2
ORP Tachov	2

Zdroj: Monitoring aktuální situace v sociálně vyloučených lokalitách Plzeňského kraje

2.3 Informace ke střediskům Probační a mediální služby (PMS) v působnosti Plzeňského kraje

V Plzeňském kraji sídlí pět středisek Probační a mediální služby (v Rokycanech, Domažlicích, Klatovech, Tachově a v Plzni), celkem v nich pracuje 23 zaměstnanců. PMS byla zřízena k 1. 1. 2001. V přípravném řízení a řízení před soudem pracuje s pachatelem i poškozeným, dojednává možnosti řešení vzniklého konfliktu, vč. náhrady škody. Ve vykonávacím řízení provádí dohled a kontrolu nad plněním alternativních trestů (např. obecně prospěšné práce, podmíněné odsouzení a podmíněné propuštění s dohledem, domácí vězení) a současně kontroluje plnění uložených povinností a omezení (užívání návykových látek apod.). Mimo práce s pachatelem trestných činů se PMS věnuje také poškozeným (obětem trestných činů dle Zákona č. 45/2013, o obětech TČ) – poskytuje jim podporu a informační servis, kontakty na potřebné instituce a odborníky, pomáhá např. uzavírat dohody o náhradě škody apod. Ve všech fázích trestního řízení nabízí také možnost mediace (mimosoudní zprostředkování řešení konfliktu mezi poškozeným a pachatelem za účasti třetí osoby). PMS spolupracuje s širokou škálou nestátních neziskových organizací, státních institucí, odborných lékařů apod. Za zmínku stojí spolupráce s organizací Člověk v tísni, o.p.s, která poskytuje resocializační program JINOU CESTOU, jež je zaměřený především na podmíněně odsouzené a podmíněně propuštěné. V oblasti mládeže pracuje PMS jak s mladistvými, tak s dětmi mladšími 15 let. Ve vykonávacím řízení především provádí dohled. Nejčastějšími opatřeními, která

PMS navrhuje v přípravném řízení, jsou společensky prospěšné činnosti (ve prospěch neziskových organizací) a účast v probačních programech - v Plzeňském kraji fungují dva akreditované programy pro mládež: KOST (ve všech okresech mimo Tachov a Domažlice) nyní nově program PUNKT (bude probíhat v Plzni), jež zastoupil UČEBNÍ PROGRAMY - MLADISTVÍ. Ve všech střediscích se na pravidelných setkáních multidisciplinárních týmů pro mládež scházejí odborníci na práci s rizikovou mládeží z řad PMS, Policie ČR, státních zastupitelství, soudů, dále např. ze střediska výchovné péče, pedagogicko-psychologické poradny apod. V níže uvedeném přehledu je výčet nejčastějších činností Probační a mediační služby v posledních dvou letech (jedná se o součty nových případů pěti středisek PMS působících v Plzeňském kraji):

DOSPĚLÍ: Práce v přípravném řízení a řízení před rozhodnutím soudu:

	Zprostředkování řešení konfliktu (práce v přípravném řízení)	Předjednání možnosti uložení trestu obecně prospěšných prací	Předjednání možnosti uložení trestu domácího vězení	Náhrada vazby dohledem
2012	113	453	60	46
2013	120	351	32	36

DOSPĚLÍ: Práce ve vykonávacím řízení (po pravomocném rozhodnutí):

	Obecně prospěšné práce	Podmíněné odsouzení s dohledem	Podmíněné propuštění z výkonu trestu odnětí svobody s dohledem	Domácí vězení	Příprava podkladů pro podmíněné propuštění z výkonu trestu odnětí svobody
2012	567	304	54	39	44
2013	441	266	59	10	38

MLÁDEŽ: (mladiství a děti mladší 15 let): Práce v přípravném řízení a řízení před rozhodnutím soudu:

	Zprostředkování řešení konfliktu (práce v přípravném řízení) – mladiství i děti mladší 15 let	Předjednání možnosti uložení trestu obecně prospěšných prací	Předjednání možnosti uložení trestu domácího vězení	Náhrada vazby dohledem
2012	85	8	2	0
2013	64	1	0	0

MLÁDEŽ: (mladiství a děti mladší 15 let): Práce ve vykonávacím řízení (po pravomocném rozhodnutí):

	Trestní opatření obecně prospěšné práce	Trestní opatření podmíněné odsouzení s dohledem a výchovné opatření dohled probačního úředníka	Domácí vězení	Dohled probačního úředníka (děti mladší 15 let)
2012	8	28	0	18
2013	3	27	0	15

V Plzni se nachází jediná věznice Plzeňského kraje. V současné době je ve věznici umístěno cca 1 200 vězňů osob a věznice je, co se týče ubytovací kapacity, největším vězeňským zařízením v České republice. Nelze zjistit, kolik propuštěných zůstává v Plzni, i když mají jinou adresu trvalého bydliště. Věznice v rámci preventivně osvětové činnosti spolupracuje mj. s Centrem protidrogové prevence a terapie, o.p.s., zejména v sociální rehabilitaci uživatelů drog po propuštění na svobodu. Věznice zajišťuje výkon vazby u obviněných mužů a žen, včetně mladistvých pro Krajský soud Plzeň a okresní soudy Domažlice, Klatovy, Plzeň-město, Plzeň-jih, Plzeň-sever, Rokycany a Tachov a dále výkon trestu odnětí svobody (pro muže zařazené do věznice s ostrahou a se zvýšenou ostrahou, je zde zřízeno také oddělení pro výkon trestu mladistvých).

3 Situace na drogové scéně

3.1 Zhodnocení sítě služeb

Vzhledem k obsahu Výroční zprávy o realizaci protidrogové prevence v Plzeňském kraji můžeme říci následující: Poptávka po službách CPPT, o.p.s. významně převyšuje personální kapacitu jednotlivých služeb. Pokud je v některých službách ještě zůstatková kapacita, jedná se vždy dílčí segment služeb. Při zachování trendu postupného úbytku finančních prostředků bude tato kapacita v budoucnu využita pro segmenty služeb a nebude sloužit k dalšímu rozvoji a uspokojování specifické poptávky (např. rodinné poradenství a podobně). TP Ulice - Agentura sociální práce, o.s. je na hraně možností poskytovaných služeb, každý rok však má více klientů, více kontaktů a více vyměněných injekčních stříkaček. Rok 2014 nebude výjimkou. Pokud musí každý rok vydávat více peněz především za stříkačky, musí následně šetřit na dalších parafernálních vydávaných pro bezpečnější aplikaci a snižovat tak komfort poskytované služby. Počátkem roku 2013 Krajský úřad Plzeňského kraje oslovil TP Ulice, zda by v rámci terénní sociální práce mohli pokrýt i některé z dalších měst Plzeňského kraje. Od dubna tak začali dojíždět do Klatov a Nepomuku. Zároveň pro potřeby krajského úřadu vypracovali Analýzu potřebnosti služby v Klatovech a Nepomuku. Chybí služby „nizkoprahové AT ambulance“, kam by mohli docházet klienti, kteří ještě nejsou plně motivováni pro změnu či se jim ještě nedaří zcela abstinovat. Dále chybí denní stacionář. Síť služeb ambulantní léčby není dostačující. Centrum se blíží k dovršení kapacity programu. Vzhledem k tomu, že se jedná o jediné zařízení v kraji poskytující substituční léčbu, bude nutné v roce 2014 vážně uvažovat nad navýšením kapacity, což samozřejmě bude znamenat i navýšení finančních prostředků. V roce 2013 byl program rozšířen o službu testování na přítomnost psychoaktivních látek, je nedostatečná kapacita zařízení, která by se cíleně věnovala rizikovým a občasným uživatelům návykových látek. Dále byl program rozšířen o možnost screeningového testování na přítomnost omamných a psychotropních látek z moči (chromatografické testy sloužící k rychlému a kvalitativnímu dokazování často užívaných drog a psychofarmak a/nebo jejich metabolitů z lidské moči) pro pracovníky OSPOD. V roce 2013 spolupracovalo s organizací Ulice – Agentura sociální práce, o.s. 42 klientů, s nimi proběhlo 621 kontaktů a bylo provedeno 2 048 testů. Organizace POINT 14 byla také požádána počátkem roku 2013 Krajským úřadem Plzeňského kraje o rozšíření stávajícího terénního programu v Plzni a v Nýrsku o další obec. Podařilo se navázat v tomto směru spolupráci s městem Sušice, kde je nyní terénní program zajištěn. Z toho vyplývá, že byla naplněna priorita Plzeňského kraje – rozšíření terénního programu do stále více obcí Plzeňského kraje.

Užívání drog v obecné populaci, ve školní populaci:

Centrum protidrogové prevence a terapie, o.p.s.: CPPT, o.p.s. není primárně zaměřeno na monitorování užívání návykových látek v populaci dětí a dospívajících. Na základě práce P-centra CPPT o.p.s. s třídními kolektivy, pedagogy a rodinami je možné shrnout následující: v práci s populací mladistvých do 18 let je možné pozorovat jevy v souladu se současnými obecnými trendy. V rámci služby individuálního a rodinného poradenství trvá nárůst užívání pervitinu u mladistvých a konzumace alkoholu včetně opakovaných stavů opilosti, o kterých ví i jejich zákonní zástupci. Další nejčastější problém, se kterým jsme se setkali v souvislosti s návykovými

látkami na základních a středních školách, je konzumace a prodej konopných produktů, dále kouření tabákových výrobků a konzumace alkoholu před výukou i během vyučování.

POINT 14: Klienti Nizkoprahových služeb Point 14 (KPS a TP) užívají Pervitin, THC, alkohol, opiáty, Toluen. Často se jedná o polyvalentní uživatele.

KOTEC o.p.s.: Jelikož další cílovou skupinou TP (v rámci plnění zakázky Plzeňského kraje) jsou také děti a mládež ohrožená nežádoucími jevy, registrujeme v této cílové skupině rozšířené užívání zejména alkoholu pro jeho dostupnost a také THC. Tento trend máme podepřen nejen o naše zkušenosti z přímé práce TP (i kolegů z NZDM), ale také je sledován (ovšem nijak účinně řešen) veřejností lokalit, ve kterých působíme. Proto jsme uskutečnili několik preventivních aktivit na nočních akcích a letních festivalech zaměřených na alkohol (rizika, alkohol a řízení, definování rizikového užívání a závislosti, atd.). Dotazovali jsme spolupracující indigeny a jejich prostřednictvím i ostatních u.d. uvnitř jejich komunity na užívání opiátů (i fentanylu), syntetických drog (mefedron, Funky, Magico...). Zjištěno je, že žádný z u.d. v komunitě indigenních spolupracovníků v posledním roce žádnou z těchto látek neužil. Největší díl spolupracujících klientů tvoří tzv. indigeni. Na Tachovsku je stále obtížné dostávat se do přímého kontaktu s těmi, kterým indigeni zprostředkovávají jak HR materiál, tak i informace o našich službách. Setkáváme se s tím, že např. indigen v Tachově „obstarává“ pravidelně cca 20 dalších u.d. (nepravidelně až cca 50 u.d.) nejen z Tachova (kde je dostupné KC), ale i z okolních obcí. Jsou to nitrožilní u.d., průměrného věku 30 let. Hlavním důvodem pro nevyužívání našich služeb přímo je jejich potřeba zůstat co nejvíce anonymní a snadná a non-stop dostupnost HR materiálu u indigena. Na Stříbrsku se v druhé polovině roku podařilo přímo kontaktovat některé u.d. ze skupiny dvou indigenů. V cílové populaci nesledujeme významné změny. Stále nejpočetnější skupinou jsou nitrožilní uživatelé pervitinu, na které je pozornost programu zejména zaměřena. Ve Stříbře se ukazuje, že mnoho našich klientů, kteří nejsou v pravidelném kontaktu s terénním pracovníkem užívá Pervitin příležitostně (dostupnost a peníze při tom hrají roli), přitom převážná většina z nich denně užívá alkohol, případně marihuanu.

Užívání drog v prostředí zábavy, nočního života:

KOTEC o.p.s.: Uskutečnili jsme několik aktivit preventivního charakteru zaměřených na užívání alkoholu především na nočních akcích nebo letních festivalech. Domníváme se, že by bylo třeba reagovat aktivněji na vývoj užívání alkoholu mladými nezletilými v našich lokalitách. Jelikož je mnoho našich kontaktů omezeno na tzv. indigeny a jejich spolupráci a zprostředkování našich služeb, snažili jsme se dostávat se skrze stávající klienty k těm, kdo naše služby nevyužívají přímo. Na Stříbrsku se podařilo získat další klienty pro přímou práci přes dosavadní indigeny. Kontakty pokračují a my můžeme reagovat konkrétně a přímo na jejich potřeby.

Problémové formy užívání drog (odhady počtu, užívané drogy, vzorce užívání):

Centrum protidrogové prevence a terapie, o.p.s.: Uvádíme srovnávací tabulku pro sledování vývojových trendů v užívání NL klienty Kontaktního centra CPPT, o.p.s. (evidence je vedena podle látek, které jednotliví klienti označují jako primární):

	Rok 2012	Rok 2013
Pervitin	47%	56%
Heroin	4,5%	13%
Buprenorfin	14,5%	10,5%
THC (zpravidla plus alkohol)	16%	5,5%
Alkohol (zpravidla plus THC nebo léky)	14%	13%
Těkávé látky	3%	2%

Oproti předchozímu roku jsme zaznamenali určitý nárůst uživatelů Pervitinu, který je tradičně hodně vysoký. Podstatným fenoménem, o kterém jsme informovali v Průběžné zprávě 2013, je nárůst užívání opiátů, proto jsme rozšířili kategorii Heroin i na další opiáty a to Fentanyl a Vendal, které klienti užívají nitrožilně. Zde je patrný nárůst ze 4% na 13%. Oproti roku 2012, kdy jsme informovali o zneužívání již použitých fentanylových náplastí, které klienti vyvažovali a poté aplikovali nitrožilně, se nyní objevuje častěji zneužívání nepoužitých (nových) fentanylových náplastí. Tento trend může mít pro naše klienty fatálnější důsledky v podobě výraznějšího rizika předávkování s trvalými následky na jejich zdravotním stavu. Ve druhé polovině roku 2013 jsme nezaznamenali výraznější výkyv ve zneužívání opiátů. Snížilo se procento uživatelů Buprenorfinu (z 17% na 10%). Pravděpodobně došlo k odlivu směrem k užívání jiných opiátů (Fentanyl, Vendal).

POINT 14: Zaznamenali jsme několik případů zneužívání fentanylových náplastí. Injekční aplikace léků (Rivotril). Problémové užívání drog - 45% klientů využívající nizkoprahové služby POINT 14 (KPS a TP) užívá drogy intravenózně.

Ulice – Agentura sociální práce, o.s.: TP Ulice pracoval v roce 2013 se 447 problémovými uživateli drog (356 Pervitin, Vendal Retard 70, Heroin 5, Subutex 7, Metadon 5, Fentanyl 4). Z toho 405 bylo injekčních uživatelů. Program však zaznamenal nárůst rozdaných alobalů (a trubiček), což ukazuje, že hodně injekčních uživatelů občas dává žilám odpočinout a ne každou dávku si aplikují injekčně. Narostl jak počet osob, které si alobal vzaly, tak počet vydaných alobalů. Je zajímavé, že plzeňští klienti dávají v neinjekční aplikaci přednost kouření před užíváním želatinových kapslí. Zájem o kapsle však tento rok v daném programu také narostl. Pracovníci TP Ulice v roce 2013 vyměnili 123 201 stříkaček při 3 672 výměnách. Například oproti roku 2009 jsou to více než dvojnásobné počty. Oproti roku 2012 se zvedl počet uživatelů nealkoholových drog u TP Ulice o 117 klientů a počet vyměněných stříkaček o 24 820. Přidělené dotace se ale v odpovídajícím poměru nezvedají.

Užívání drog ve specifických skupinách (cizinci, etnické menšiny, skryté populace):

Ulice – Agentura sociální práce, o.s.: Zhruba 50% všech klientů TP Ulice náleží k romské menšině. Při práci na bytech uživatelů jsou kontaktované osoby z 95% Romové. Tento styl práce je pro romskou populaci velmi nosný. TP Ulice poskytoval v roce 2013 služby i 18 UD, kteří byli cizí státní příslušníci (3 ženy, 15 mužů): 13 Slováků, 1 Bulhar, 1 Rumun, 1 Ukrajinec, 1 Čečenec a 1 Polka.

KOTEC o.p.s.: Přes snahy nabízet služby Vietnamcům, nejsme úspěšní. Snaha byla nabízet služby na tržnicích v Rozvadově a na Sv. Kateřině. Služby jsme se snažili nabídnout i cestou přes předsedu Svazu Vietnamců v Tachově. Mezi našimi klienty jsou v Boru a ve Stříbře převážně Romové. Kontaktovali jsme menší romskou komunitu u.d. v Tachově. Kontakty chceme prohlubovat. U ostatních klientů, nejvíce ze Slovenska, se setkáváme s užíváním alkoholu.

Sociálně vyloučené lokality (uveďte počet soc. vyloučených lokalit, jejich stručnou charakteristiku):

Ulice – Agentura sociální práce, o.s.: TP Ulice navštěvoval v rámci terénní sociální práce v roce 2013 následující lokality: Plac, Petrohrad, Jateční (jedenk pavlačový dům a dále ubytovny Sklárna a Sever), Karlov, Domažlická ulice (ubytovna Panelárna). Z velké části se jedná o klienty z romské minority žijící na ubytovnách.

POINT 14: Některé ubytovny – levné ubytování, koncentrace uživatelů návykových látek, kteří jsou bez zaměstnání či zaměstnání „na černo“. Často pobírají sociální dávky. Někteří z nich zde žijí v párech. Squaty (9): Bory, Lochotín, Vinice, Skvrňany - uživatelé návykových látek, často zcela bez prostředků a bez kontaktů se sociálním prostředím.

Uživatelé drog v léčbě a ve službách:

POINT 14: 266 klientů využilo Kontaktní centrum, 238 klientů využilo Terénní program.

KOTEC o.p.s.: Během trvání Individuálního projektu Plzeňského kraje, kdy jsme od roku 2010 do 2013 pracovali také s cílovou skupinou sociálně vyloučených (osoby bez přístřeší, etnické menšiny, emigranti a azylanti, osoby opouštějící zařízení pro výkon trestu nebo ústavní výchovy, ohrožené děti a mládež, atd.) jsme nabyli takové zkušenosti, že jsme se přes tyto klienty měli možnost dostávat k uživatelům drog nebo závislým na alkoholu, gamblerům. I nadále jsme jedinou neziskovou organizací na Tachovsku a Stříbrsku, která v rámci terénních programů pracuje s cílovou skupinou uživatelů návykových látek všech skupin (víkendoví uživatelé, experimentátoři, dlouhodobí a rizikovní uživatelé) TP je již na Tachovsku a Stříbrsku veřejně známou a zavedenou službou. Daří se ve spolupráci s KC, NZDM, PMS, OSVZ, ÚP, MP, různými léčebnými zařízeními pro u.d. Patrný je zájem o drogové služby od představitelů ORP (Tachov, Stříbro). Při jednání s představiteli těchto měst se nám dostává zpětné vazby o tom, že tuto službu ve městě chtějí a stojí o ni. Práci nám komplikuje především přetrvávající nedostatek návazných sociálních služeb v regionu.

Infekční onemocnění v souvislosti s užíváním drog:

Centrum protidrogové prevence a terapie, o.p.s.: Docházení MUDr. Fránové do zařízení bylo obnoveno v červnu 2013, poté co se lékařce podařilo zajistit finanční zdroje pro zbytek roku 2013, díky kterým bylo možné zaplatit laboratoři zpracování krevních vzorků. Testování na infekční nemoci jsme podpořili také ze svých zdrojů vzhledem k možnosti zhoršení epidemiologické situace v souvislosti s nárůstem počtu klientů nízkoprahových služeb v pololetí 2013. Od června do prosince 2013 proběhlo celkem 10 návštěv MUDr. Daniely Fránové v pravidelném čase 2x měsíčně na 2 hodiny. MUDr. Fránová realizovala celkem 6 vyšetření na VHC, VHB, HIV a 2 konzultace týkající se zdravotního stavu klienta v souvislosti s pozitivním výsledkem testu (HVC). Orientační testování na infekční nemoci: v roce 2013 bylo provedeno 74 vyšetření u 30 klientů Kontaktního centra a zjištěny byly celkem 3 reaktivní výsledky (u virové hepatitidy C). Jednalo se o 27 uživatelů návykových látek a 3 sexuální partnery uživatelů. Z celkového počtu testovaných osob bylo 16 prvokontaktů. V roce 2013 došlo k poklesu provedených orientačních testů. Hlavním důvodem byly finanční možnosti programu. Od listopadu 2013 nebyly k dispozici testy na virovou hepatitidu typu C.

POINT 14: Celkově provedeno 97 testů (KPS a TP): z toho VHC pozitivní v 9ti případech, VHB 0, HIV 1 případ, syfilis 1 případ.

Ulice – Agentura sociální práce, o.s.: V průběhu roku 2013 zprostředkoval TP Ulice klientům celkem 874 testů - 216 na HCV, 215 na syfilis, 221 na HIV, 218 na HBV a 4 na HAV. Testovali celkem 156 osob, což je za posledních pět let nárůst o 144% (program otestoval 2,5x více klientů a provedl téměř 5x více testů než v roce 2009). Někteří z klientů byli testováni během roku vícekrát. Z testovaných klientů bylo 61 aktuálních uživatelů nelegálních návykových látek (14% z celkového počtu uživatelů nealkoholových drog). Co se týká reaktivních výsledků, na HIV žádný reaktivní výsledek. Na HBV dva reaktivní výsledky, jedná se o pár uživatelů drog, kdy ona se žije pouliční prostitucí a on působí jako její ochránce. Na syfilis vyšly 2 reaktivní testy, jedná se o ženy věnující se pouliční prostituci, jedna z nich drogy užívá, druhá nikoliv. Na HCV bylo 21 reaktivních výsledků (1 bývalý uživatel a 20 aktivních injekčních uživatelů drog). Počet reaktivních výsledků na HCV je poměrně alarmující, jedná se o třetinu testovaných uživatelů drog.

KOTEC o.p.s.: Způsob aplikace je mezi našimi klienty nitrožilní. Nesetkáváme se s vážnějšími problémy co se týká zánětů žil, abscesů apod. Klienti dostávají v případě potřeby také masti k ošetření zánětů. Jiné zdravotní komplikace, kromě těch běžných, které souvisí s užíváním drog, se u našich klientů neobjevují. V tomto půlroce pracujeme se dvěma klienty, kteří měli reaktivní orientační test na žloutenku typu C. Zájem o testování lehce vzrostl.

Předávkování, včetně smrtelných:

POINT 14: Fentanylové náplasti – 7 případů předávkování (nikoliv smrtelného: KPS a TP).

Ulice – Agentura sociální práce, o.s.: TP Ulice registroval v roce 2013 úmrtí dvou klientů. Jednalo se o mediálně známý případ z Rokycan, kde zemřel injekční uživatel po předávkování roztokem z fentanylových náplastí. Kromě tohoto úmrtí zaznamenali ještě smrt jednoho dlouholetého klienta v Plzni, ten injekčně užíval různé opiáty a opioidy.

Další zdravotní komplikace v souvislosti s užíváním drog:

POINT 14: Proběhlo 202 výkonů zdravotního ošetření (KPS a TP). Nejčastěji byly evidovány zdravotní komplikace typické pro uživatele návykových látek (flegmony, abscesy). Počty jednotlivých zdravotních komplikací neevidujeme.

Nově se objevující trendy a fenomény např. užívání nových látek nebo kombinace látek, nové způsoby aplikace, nové skupiny uživatelů:

Centrum protidrogové prevence a terapie, o.p.s.: Trvá zneužívání analgetika morfiového typu Vendal, intravenózní aplikací. Roste zneužívání Fentanylů resp. intravenózní aplikace substance vzniklé vyvařením Fentanylových náplastí. Jedná se jak o „již použité“ náplasti, které se vyvařují spolu s kyselinou askorbovou, tak o nelegálně získané nepoužité fentanylové náplasti.

POINT 14: Fentanylové náplasti. Uživatelé návykových látek vytipují pacienta, jenž tyto náplasti užívá. Vybírají mu poté odpad. Nalezené použité náplasti poté vyvaří a výslednou směs injekčně aplikují. Klienti také mluví o tzv. „vietnamském pervitinu“, který popisují jako méně kvalitní.

Ulice – Agentura sociální práce, o.s.: Pracovníci TP Ulice se v roce 2012 u několika klientů setkali s tím, že vyvařují fentanylové náplasti a tento roztok si pak injekčně aplikují. V roce 2013 se počet klientů, kteří tuto drogu zkusili, rozrostl zhruba na 30. Pro 4 klienty v Rokycanech se dokonce fentanyl stal základní drogou. Náplasti, které klienti používají, jsou nové a nepoužité, zakoupené na černém trhu. Mezi 447 problémovými uživateli, kteří byli v roce 2013 klienty TP Ulice, je skupina 95 osob (21%), kteří užívají opiáty a stimulanty zároveň. 60 z nich má základní drogu opiáty a 35 pervitin.

Nové syntetické drogy, míra jejich rozšíření, trh (nabídka) s novými syntetickými drogami:

POINT 14: Fentanyl, Funky – tyto drogy neevidujeme jako drogy primární, nicméně klienti o těchto drogách v souvislosti s občasným užíváním mluví.

Hrani sázkových a hazardních her, zdravotní a sociální dopady gamblingu:

POINT 14: Klienti využívající Nízkoprahové služby hrají automaty nárazově, v souvislosti s užíváním pervitinu, obvykle poté, co získají větší obnos peněz.

Drogová kriminalita: výroba a distribuce drog v kraji (zejména pervitin, marihuana, mimořádné případy co do rozsahu, počtu pachatelů, množství zachycených drog, zapojení různých etnických a dalších skupin).

Centrum protidrogové prevence a terapie, o.p.s.: Nemonitorujeme u nízkoprahových služeb. U DPV, PNP jsou vedené údaje irelevantní PK, klienti pochází z celé ČR.

KOTEC o.p.s.: Vzhledem k rostoucí přeshraniční kriminalitě reagujeme intenzivnějším monitoringem v příhraničních obcích. Vstoupili jsme do projektu MV prevence kriminality zaměřeného na preventivní činnost v souvislosti se zvyšující se přeshraniční drogovou kriminalitou. Monitorovali jsme situaci u stávajících klientů a vyhodnocovali vliv, který má tento druh kriminality, na drogovou scénu v příhraničí. Vyhodnocení proběhlo společnou prezentací závěru projektu spolu se zúčastněnými z řad PČR, MP, OSVZ, OSPOD, zástupců obcí, apod. V rámci projektu jsme realizovali i jednorázové preventivní aktivity zaměřené na kriminalitu a drogy na ZŠ (v Tachově, Přimdě, Stráži, Bezdruziších). Oslovovali jsme místní samosprávy v těchto obcích a představovali naše služby na Vietnamských tržnicích v příhraničí. Zkoušíme i večerní "terény". Oslovili jsme s projektem i komisi prevence kriminality při Radě města v Tachově a stali se jejími stálými členy. Mluvíme nově s PČR o možné spolupráci.

3.2 Koordinace společného postupu proti drogové kriminalitě v pohraničí

V souvislosti s usnesením vlády, která dne 30. ledna 2013 projednala informaci o vývoji drogové kriminality pohraničí se Spolkovou republikou Německo a s vyhlášením bezpečnostního opatření k zajištění vnitřního pořádku a bezpečnosti na území Krajských ředitelství policie Ústeckého, Karlovarského a Plzeňského kraje, se v Plzni v budově krajského ředitelství policie dne 14. února 2013 poprvé sešla Pracovní skupina Plzeňského kraje ke koordinaci společného postupu orgánů státní správy proti drogové kriminalitě v pohraničí. Jednání vedl ředitel Krajského ředitelství policie plk. Mgr. Jaromír Kníže, který je zároveň vedoucím Pracovní skupiny Plzeňského kraje. Za Krajské ředitelství policie se zúčastnili náměstci ředitele pro službu kriminální policie a vyšetřování a pro vnější službu, vedoucí odboru obecné kriminality, vedoucí územních odborů Domažlice, Tachov, Klatovy, vedoucí krizového řízení. Jednání se také účastnil vedoucí celostátního útvaru policie Národní protidrogové centrály, pověřeni pracovníci Živnostenského úřadu, Finančního úřadu, České obchodní inspekce, Hasičského záchranného sboru a protidrogový koordinátor Krajského úřadu Plzeňského kraje Ing. Pavlína Kučerová. Důvodem pro vznik skupiny je nárůst drogové kriminality právě v pohraničí s Německem, kde především na tržnicích jsou zaznamenávány nejen protiprávní jednání v souvislosti s drogami, ale i porušování dalších právních norem ze strany provozovatelů tržnic a prodejců ve stáncích. Situaci nelze dlouhodobě zvládnout pouze působením policistů, ale je třeba vyvinout maximální možný tlak i ze strany všech ostatních příslušných kontrolních orgánů. Smyslem je dlouhodobá spolupráce a součinnost všech těchto orgánů včetně české a německé policie. Vzhledem k těmto problémům akce ve spolupráci s německými kolegy a orgány státní správy zaměřené na kontroly tržnic v Plzeňském kraji probíhají už od ledna 2011. Největší problémy jsou monitorovány v oblasti Folmavy, z těchto důvodů byla také v rámci reorganizace krajského ředitelství zřízena na Folmavě nová policejní stanice. V uplynulém roce jsme realizovali na Domažlicku 6 větších akcí zaměřených na potírání držení a prodeje omamných a psychotropních látek na tržnicích ve spolupráci s příslušnými státními orgány a německými kolegy, 5 akcí na Tachovsku a 4 na Klatovsku. Současně jsme zvýšili výkon služby policie, především činnost policejních hlídek a počet vykonávaných kontrol a nadále provádíme bezpečnostní akce na území dotčených územních odborů. Zaměřujeme se na posílení schengenského vnitrostátního pátrání po osobách a věcech, odhalování omamných a psychotropních látek, zejména metamfetaminu a marihuany, distribuci a vývoz drog mimo území České republiky a omezení dopadů nelegální prvovýroby drog v České republice na drogovém trhu. „Této situace jsme si vědomi, vnímáme ji jako zásadní problém, který monitorujeme zhruba od roku 2010 a to především v teritoriu územních odborů Domažlice a Tachov. V příhraničí územního odboru Klatovy tak velké problémy signalizovány nejsou. Za policii Plzeňského kraje vítáme centrální koordinaci na úrovni republiky, o kterou jsme usilovali a jsme si vědomi, že bez spolupráce s celorepublikovými útvary, s útvary bavorské a spolkové policie a dalšími státními orgány, nemůže být naše snažení zcela úspěšné“, uvedl plk. Mgr. Jaromír Kníže, ředitel Krajského ředitelství policie Plzeňského kraje.

3.3 Epidemiologická charakteristika Plzeňského kraje za rok 2013¹

Hygienická služba ČR zpracovává informace o uživatelích nelegálních drog, kteří první v životě požádali o léčbu, poradenskou či sociální službu v některém z tzv. léčebně kontaktních center, což jsou zdravotnická i nezdravotnická zařízení, která poskytují tyto služby. Rutinní sběr dat o léčených uživatelích drog je prováděn s využitím formuláře doporučeného Evropským monitorovacím centrem pro drogy a užívání drog / EMCDDA / pro drogový informační systém v Evropě. Uvedená data představují informace pouze o léčených uživatelích drog a neberou tedy v úvahu tzv. skrytou experimentující populaci. V roce 2013 byla data v Plzeňském kraji získána z 10 LK center, 385 osob požádalo o pomoc v těchto zařízeních. Jedná se o nárůst oproti roku 2012 o 23%. I tento rok byli někteří klienti vyřazeni z důvodu neúplného vyplnění předepsaného formuláře. Mezi žadateli o léčbu bylo 269 mužů /69,9%/ a 116 žen /30,1%. Poměr mužů a žen byl 2,3 M:1 Ž. V roce 2012 byl poměr 1,8 M:1 Ž. Nejvíce klientů bylo nahlášeno z pracoviště Psychiatrická klinika FN Plzeň 120 /31,2%/, z POINT 14 113 klientů /29,4%/, a z Centra protidrogové prevence a terapie Plzeň 76 /19,7%/. Trvalé bydliště uvedli klienti nejčastěji v Plzni – městě 164 /42,6%/, a v okrese Tachov 71 /18,4%/. Mezi klienty bylo evidováno 25 cizinců /6,5%/, nejvíce ze Slovenska. V roce 2013 bylo mezi klienty 110 bezdomovců /28,6%/, v roce 2012 to bylo 18,8%. V zařízení /nejčastěji byly uváděny ubytovny/ bylo umístěno 39 klientů /10,1%/. U 10 % nebyl tento ukazatel uveden. Nezaměstnaných bylo mezi klienty v roce 2013 241 /62,6%/, oproti roku 2012 se jedná o nárůst počtu nezaměstnaných mezi uživateli drog o 12%. Tento údaj nebyl uveden u 22% klientů, dá se předpokládat, že někteří patří také do skupiny nezaměstnaných. Pravidelné zaměstnání uvedlo pouze 44 uživatelů drog /11,4%/. Významným socioekonomickým ukazatelem je nejvyšší dosažené vzdělání u uživatelů nelegálních drog. 134 osob /34,8%/, uvedlo pouze dokončené základní vzdělání, vysokoškolské vzdělání dokončili jen dva klienti /0,5%/. 54 žadatelů /14,0%/, údaj nevyplnili. Nejčastěji užívanou základní drogou, pro kterou klienti navštívili v roce 2013 LK centra, byl jako v předešlých letech Pervitin 268 /69,6%/. Druhou nejčastější základní drogou byly kanabinoidy, uvedlo 66 klientů

¹ Zdroj: Výroční zpráva Epidemiologie drogových závislostí za rok 2013 Plzeňský kraj

/17,1%/ a třetí v pořadí byl Heroin 14 /3,6%/. Pořadí oblíbenosti drog u těchto klientů se od roku 2008 nemění. V roce 2013 uvedli tři klienti zneužití Subutexu. Mezi klienty bylo hlášeno 24 gamblerů, z toho bylo 22 mužů a 2 ženy, v roce 2012 bylo hlášeno 13 mužů gamblerů. Jedná se o výrazný nárůst oproti roku 2012 a 2011. Nejčastější způsob aplikace základní drogy u žadatelů o léčbu, tak jako v předešlých letech, je injekční aplikace. Do žily si aplikovalo základní drogu 206 osob /53,5%/, z toho bylo 138 mužů /67,0%/ a 68 žen /33,0%/. V roce 2013 si prvně v životě aplikovalo drogu do žily do věku 15 let 14 klientů /6,2%/, do 19 let 124 osob /54,9%/. Druhý nejčastější způsob aplikace základní drogy byl sniffing, uvedlo 79 uživatelů drog /20,5%/, na třetím místě bylo kouření 66 osob /17,1%/. U třech klientů nebyl způsob aplikace základní drogy uveden. Před patnáctým rokem života začalo prvně užívat drogy 132 klientů - děti do devatenácti let zkusilo prvně v životě drogu již 221 žadatelů. Bohužel u velkého počtu klientů nebyl tento údaj vyplněn – 140 osob údaj nevědlo. Dalším sledovaným ukazatelem je věk klienta, ve kterém prvně užil základní drogu, pro kterou vyhledal pomoc v LK centru. Do 15 let to bylo 50 osob, do 19 let 199 osob. 103 uživatelů údaj nevědlo. U občanů a rezidentů bylo v ČR v roce 2013 evidováno 235 nových případů HIV pozitivita, což je nejvyšší meziroční nárůst v ČR. Podíl přenosu prostřednictvím injekčního užívání drog je v ČR na rozdíl od přenosu sexuálního dlouhodobě nízký. V roce 2013 byl tento přenos zaznamenán u pěti osob. Z epidemiologického hlediska je důležité, že vysoké procento injekčních uživatelů drog není testováno či není znám výsledek testování. Tato skupina osob je vysokým rizikem pro subpopulaci uživatelů nelegálních drog i své okolí. Další podrobné informace z Drogového informačního systému hygienické služby za Plzeňský kraj a za celou Českou republiku jsou k dispozici na Krajské hygienické stanici Plzeňského kraje se sídlem v Plzni, Skrétova 15, tel.: 377 155 241 a na www.hygraha.cz.

3.4 Drogová kriminalita v Plzeňském kraji v roce 2013

Množství zadržených OPL v Plzeňském kraji v roce 2013:

(Zdroj dat: NPC)

OPL	zadrženo			cena/gram pouliční prodej	nejčastější výskyt pouliční prodej
	tr. činy	Celní správa	CELKEM		
Amfetamin (g)	0	71,6	71,6		
Cannabis (g)	95 859,5	560,3	96 419,8	50 – 200 Kč	200 Kč
Cannabis – rostliny (g)	8 965	0	8 965		
Pěstírna	35	0	35		
Foliovník	1	0	1		
Hašiš (g)	6,8	0	6,8	150 Kč	
Metamfetamin (g)	21 444,4	3 170,5	24 614,9	1 000 Kč	
Varna	4	0	4		
Subutex (tbl.)	6,5	0	6,5	500 Kč	1 000 Kč
Vendal Retard (tbl.)	60	0	60		
XTC (tbl.)	1 011	0	1 011		

územní odbor	realizace	pachatelé	NP	z toho						Trestné činy §						
				muži	ženy	dospělí	mladiství	nezletilí	Češi	cizinci	283	284	285	286	287	288
Domažlice	21	26	4													
Klatovy	21	26	0													
Plzeň - město	35	40	0													
Plzeň - venkov - jih	13	15	0													
Plzeň - venkov - sever	19	24	0													
Rokycany	8	14	0													
Tachov	24	30	0													
Krajské ředitelství Plz. kraje	2	8	0													
CELKEM	143	183	4	170	34	200	3	1	155	49	156	41	27	9	2	0
Celní správa	28	21	8													

3.5 Informace o trestné činnosti v souvislosti s užíváním drog za rok 2013²

1. Trestný čin nedovolená výroba a držení omamných a psychotropních látek a jedů podle § 187 trestního zákona či nedovolená výroba a jiné nakládání s omamnými a psychotropními látkami a jedy podle § 283 trestního zákoníku

Počet trestných činů celkem: 318; vedeno řízení proti: 282 osobám

(z toho: trestně stíháno 227 osob (v tom 41 žen, 9 mladistvých); obžalováno 214 osob (v tom 38 žen, 11 mladistvých);

zastaveno 10 osob (v tom 4 osoby podmíněně); přerušeno 1 osoba).

Věková skladba obžalovaných osob: 15-17 let - 11 osob (z toho 0 dívek); 18-19 let - 8 osob; 20-24 let - 40 osob; 25-29 let - 40 osob; 30-39 let - 67 osob; 40-49 let - 32 osoby; 50 a více let - 16 osob.

Zkrácené přípravné řízení celkem: 46 osob (v tom 6 žen, 0 mladistvých); (- podán návrh na potrestání: 44 osoby (v tom 6 žen).

2. Trestný čin přechovávání omamné a psychotropní látky a jedy podle § 284 trestního zákoníku

Počet trestných činů celkem: 72; vedeno řízení proti: 71 osobě

(z toho: trestně stíháno 34 osob (v tom 1 žena, 1 mladistvý); obžalováno 33 osob (v tom 1 žena, 1 mladistvý);

Věková skladba obžalovaných osob: 15-17 let - 1 osoba (z toho 0 dívka); 18-19 let - 1 osoba; 20-24 let - 7 osob; 25-29 let - 9 osob; 30-39 let - 11 osob; 40-49 let - 3 osoby; 50 a více let - 1 osoba.

Zkrácené přípravné řízení celkem: 37 osob (- podán návrh na potrestání: 31 osob (v tom 3 ženy, 1 mladistvý).

3. Nedovolené pěstování rostlin obsahujících omamnou nebo psychotropní látku podle § 285 trestního zákoníku

Počet trestných činů celkem: 30; vedeno řízení proti: 30 osobám

(- z toho: trestně stíháno 10 osob (v tom 1 žena, 0 mladistvých); obžalováno 8 osob (v tom 1 žena, 0 mladistvých);

zastaveno 2 osoby (v tom 1 podmíněně).

² Zdroj: Krajské státní zastupitelství – informace o trestné činnosti v souvislosti s užíváním drog

Věková skladba obžalovaných osob: 15-17 let - 0 osoba; 18-19 let - 0 osoba; 20-24 let - 2 osoby; 25-29 let -2 osoby; 30-39 let - 2 osoby; 40-49 let - 1 osoba; 50 a více let - 1 osoba.

Zkrácené přípravné řízení celkem: 19 osob (- podán návrh na potrestání: 15 osob).

4. Trestný čin výroba a držení předmětu k nedovolené výrobě omamné a psychotropní látky a jedu podle § 286 trestního zákoníku

Počet trestných činů celkem: 16; vedeno řízení proti: 16 osobám

(- z toho: trestně stíháno 12 osob (v tom 1 žena, 0 mladistvých); obžalováno 12 osob (v tom 1 žena).

Věková skladba obžalovaných osob: 15-17 let - 0 osoba; 18-19 let - 0 osoba; 20-24 let - 1 osoba; 25-29 let - 3 osoby; 30-39 let - 7 osob; 40-49 let - 1 osoba; 50 a více let - 0 osob.

Zkrácené přípravné řízení celkem: 4 osoby (- podán návrh na potrestání: 3 osoby).

5. Trestný čin šíření toxikomanie podle § 287 trestního zákoníku

Počet trestných činů celkem: 2; vedeno řízení proti: 2 osobám

(- z toho: trestně stíháno 2 osoby (v tom 1 žena, 1 mladistvých); obžalováno 2 osoby (v tom 1 žena, 1 mladistvých).

Věková skladba obžalovaných osob: 15-17 let - 1 osoba (z toho 0 dívka); 18-19 let - 0 osob; 20-24 let - 1 osoba; 25-29 let - 0 osob; 30-39 let - 0 osob; 40-49 let - 0 osob; 50 a více let - 0 osob.

Celkový počet přestupků podle § 30, odst. 1, písm. j) a písm. k) **ke zpracování** v r. 2013: 129

Celkový počet přestupků podle § 30, odst. 1, písm. j) a písm. k) **projednaných** v r. 2013: 95

Počet pachatelů přestupků projednaných v r. 2013 podle § 30, odst. 1, písm. j) zákona č. 200/1990 Sb. v rozdělení podle věku pachatele a druhu drogy v Plzeňském kraji (zdroj dat: obce Plzeňského kraje)

Přestupky držení drog § 30 odst. 1, písm. j	Věk osoby	
	Do 18 let	Přes 18 let
Konopné drogy	3	68
Pervitin	0	28
Extáze	0	1
Heroin	0	0
Kokain	0	2
Subutex/Subuxone	0	0
Houby obsahující OPL	0	1
Jiná OPL	0	0
Celkem osob	3	98*

Počet pachatelů přestupků projednaných v r. 2013 podle § 30, odst. 1, písm. k) zákona č. 200/1990 Sb. podle věku pachatele a druhu drogy:

Přestupky pěstování rostlin a hub § 30 odst. 1, písm. k	Věk osoby	
	Do 18 let	Přes 18 let
Rostliny konopí	0	9
Jiné rostliny nebo houby obsahující OPL	0	0
Celkem osob	0	9

Množství drog zajištěných v rámci projednaných přestupků podle § 30, odst. 1, písm. j) a k) zákona č. 200/1990 Sb. v rozdělení podle druhu drogy:

Druh drogy	Celkové množství
Konopné drogy (g)	1 327,96
Rostliny konopí (ks rostlin)	19
Pervitin (g)	39,22
Extáze (ks tablet)	1,5
Heroin (g)	0
Kokain (g)	0,41
Subutex/Subuxone (ks tablet)	0
Houby obsahující OPL (ks)	190
Jiné rostliny obsahující OPL (ks)	0

*Poznámka: "Celkem osob" nemusí být součtem osob ve sloupci, protože jedna osoba mohla být sankcionována za držení více drog zároveň. Např. 1 osoba, která byla sankcionována zároveň za držení konopných drog, pervitinu a extáze, bude vykázána v každém řádku podle typu drogy, ale jen jednou v řádku „Celkem osob“.

4 Koordinace protidrogové politiky

4.1 Institucionální zajištění

4.1.1 Krajské

Krajský protidrogový koordinátor Plzeňského kraje (dále také protidrogový koordinátor) byl v roce 2010 v organizační struktuře Krajského úřadu Plzeňského kraje zařazen na odboru sociálních věcí. V roce 2010 byla agendou protidrogového koordinátora pověřena Ing. Pavlína Kučerová, tel. 377 195 087, 733 698 688, e-mail: pavlina.kucerova@plzensky-kraj.cz, přímý nadřízený: vedoucí oddělení organizačně správního Mgr. Hana Jílková, velikost pracovního úvazku: 0,5, další agenda: koordinátor prevence kriminality. Rada Plzeňského kraje neustavila protidrogovou komisi. Pracovní skupiny byly ustanoveny v případě potřeby. Protidrogový koordinátor spolupracuje s Komisí sociální Rady Plzeňského kraje a s Výborem pro sociální věci a zdravotnictví Zastupitelstva PK při projednání protidrogové politiky v kraji a při předkládání projektů k získání dotací ze státního rozpočtu. Protidrogový koordinátor se zabývá též agendou prevence kriminality. Protidrogový koordinátor také spolupracuje s krajským školským koordinátorem prevence, který pracuje na Odboru školství, mládeže a sportu KÚPK. Vzájemně si předávají informace o preventivních programech, o organizacích, které provádí prevenci na školách. Protidrogový koordinátor zajišťuje propagační letáky a propagační materiály na prevenci drogových závislostí, pro školy a školská zařízení; při získávání informací kooperuje s KHS, ZZS, ÚZIS v Plzni, Psychiatrickou klinikou FN Plzeň, Policií ČR, NPC, Krajským soudem a Státním zastupitelstvím Plzeň, Mediační a probační službou a jinými institucemi.

Od roku 2013 je vytvořena stálá pracovní skupina: Pracovní skupina protidrogové prevence města Plzně, počet jednání: 6. Pracovní skupina protidrogové prevence města Plzně obnovila svoji činnost v roce 2012 za účelem přípravy Protidrogového plánu města Plzně

na období 2013 - 2015 a řešení aktuální situace v oblasti protidrogové prevence na území města Plzně a to na všech třech úrovních - primární, sekundární i terciární. Pracovní skupinu řídí a svolává protidrogový koordinátor města Plzně, jehož pozice je v organizační struktuře Magistrátu města Plzně zařazena pod Odborem bezpečnosti a prevence kriminality. Funkce protidrogového koordinátora je kumulována s agendou manažera prevence kriminality. Oblast protidrogové prevence včetně adiktologických a sociálních služeb pro osoby užívající drogy a osoby ohrožené drogovou závislostí je řešena samostatně odděleně od ostatních oblastí, které jsou zohledněny v komunitním plánování sociálních služeb města Plzně. Protidrogový plán města Plzně se tak stal doplňujícím strategickým dokumentem komunitního plánování. Členové pracovní skupiny jsou odborníci v oblasti adiktologie a dalších sociálních služeb a institucí zabývajících se drogovou problematikou. Činnost pracovní skupiny je úzce propojena s činností Komise protidrogové a prevence kriminality (KPPK) Rady města Plzně. V roce 2013 se stal členem pracovní skupiny nově také zástupce KPPK. Složení: člen Rady města Plzně pro oblast bezpečnosti; protidrogový koordinátor MMP; zástupce Odboru školství, mládeže a tělovýchovy MMP; zástupce Odboru státní sociální péče MMP; zástupce Sociálního odboru ÚMO Plzeň 1; zástupce Odboru sociálního ÚMO Plzeň 2; zástupce Odboru služeb – Oddělení sociálních služeb ÚMO Plzeň 3; zástupce Odboru sociálního ÚMO Plzeň 4; protidrogový koordinátor KÚPK; zástupce Odboru školství, mládeže a sportu KÚPK; zástupce Městské policie Plzeň; zástupce Policie ČR – Městského ředitelství Plzeň; zástupce Probační a mediační služby Plzeň; zástupce Pedagogicko-psychologické poradny Plzeň; zástupce Azylového domu MáTa; zástupce Psychiatrické kliniky při FN Plzeň – odd. detoxifikace; zástupci NNO - Centrum protidrogové prevence a terapie, o.p.s., Ulice – agentura sociální práce, o. s., POINT 14, Středisko křesťanské pomoci Plzeň; zástupci škol – ŠMP ZŠ a SŠ; zástupce Komise protidrogové a prevence kriminality RMP.

4.1.2 Místní

Na patnácti obecních úřadech obcí s rozšířenou působností Plzeňského kraje pracují pověřeni pracovníci zajišťující protidrogovou agendu. Pracovníci jsou zařazeni jako kurátoři pro mládež, kurátoři pro mládež a dospělé a vedoucí odboru sociálních věcí a zdravotnictví. Pracovní úvazky 0,05 – 0,5. Na Magistrátu města Plzně pracuje protidrogová koordinátorka na pracovní úvazek 0,5.

Název a adresa	Jméno pracovníka	Úvazek	Zařazení ve struktuře	e-mail
MěÚ Blovice, Masarykovo nám. 143, 336 01 Blovice	Blanka Kepková	0,1	OSVZ/371516138	blanka.kepkova@mublovice.cz
MěÚ Domažlice, nám Míru 1, 344 01 Domažlice	Tereza Hechtová, DiS	0,2	OSVZ/379 719 285	tereza.hechtova@mesto-domazlice.cz
MěÚ Horažďovice, Mírové nám 1, 341 01 Horažďovice	Mgr. Petra Janečková	0,2	OSVZ/376547534	janeckova@muhorazdovice.cz
MěÚ Horšovský Týn, n. Republiky 52, 346 01 Horšovský Týn	Zdeněk Doktor, DiS.	0,1	OSV/379415164	z.doktor@muht.cz
MěÚ Klatovy, nám. Míru 62, 339 01 Klatovy	Mgr. Lenka Partinglová	0,2	OSVZ/376347257	lpartinglova@mukt.cz
MěÚ Kralovice, Manětinská 493, 331 41 Kralovice	Anděla Bučková	0,2	OSVZ/373300206	buckova.andela@kralovice.cz
MěÚ Nepomuk, nám. A. Němejce 63, 335 01 Nepomuk	Petra Járová	0,2	OSVZK/371519741	jarovapetra@urad-nepomuk.cz
MěÚ Nýřany, pracoviště Plzeň, Americká 39, 304 66, Plzeň	Ing. Zdeňka Kleknerová	0,2	OSVZ/377168049	zdenka.kleknerova@nyrany.cz
Mag. města Plzně, Náměstí Republiky 16, 306 32 Plzeň	Mgr. Andrea Gregorová	0,5	OBPK/378032256	gregorova@plzen.eu
MěÚ Přeštice, Masarykovo nám. 107, 334 01 Přeštice	Ing. Tamara Seidlová	0,05	OSVZ/377332530	seidlova@prestice-mesto.cz
MěÚ Rokycany, Masarykovo nám. 1, 337 01 Rokycany	Bc. Jiří Kruba	0,1	OSVZ/371706102	jiri.kruba@rokycany.cz
MěÚ Stod, nám. ČSA 294, 333 01 Stod	Bc. Monika Hejretová	0,05	OSVZ/379209446	hejretova@mestostod.cz
MěÚ Stříbro, Masarykovo nám. 1, 349 01 Stříbro	Alena Ratajová	0,05	SO/374801170	ratajova@mustribro.cz
MěÚ Sušice, nám. Svobody 138, 342 01 Sušice	Bc. Ivana Geigerová	0,05	OSVZ/376540198	igeigerova@mususice.cz
MěÚ Tachov, Rokycanova 1, 347 01 Tachov	Ing. Marcela Němcová	0,05	OSVZ/374774200	marcela.nemcova@tachov-mesto.cz

Místní protidrogoví koordinátoři jsou zvaní krajským protidrogovým koordinátorem na akce v oblasti protidrogové politiky (konference, semináře, výzkumy, analýzy apod.), které pořádají jak poskytovatelé protidrogových služeb, tak i protidrogový koordinátor. AT konference, konaná jednou za dva roky, realizovaná těmito organizacemi: CPPT, o.p.s.; Ulice – Agentura sociální práce, o. s.; POINT14, nabízí setkání místních a krajských protidrogových koordinátorů. Konference vytváří prostor pro prezentaci služeb v oblasti prevence a léčby drogových závislostí ve městě Plzni a v Plzeňském kraji, dále je v rámci konference možné setkávání odborníků i laické veřejnosti a také předávání informací, vzdělávání, prohlubování a vytváření kontaktů mezi účastníky a organizacemi.

V roce 2013 se konalo IV. Pracovní setkání místních protidrogových koordinátorů s organizacemi poskytujícími protidrogové služby za přítomnosti krajského protidrogového koordinátora v budově Krajského úřadu Plzeňského kraje s cílem prohloubit vzájemnou spolupráci mezi organizacemi poskytujícími protidrogové služby a místními protidrogovými koordinátory. Účast místních protidrogových koordinátorů, stejně tak jako účast zástupců organizací poskytujících protidrogové služby, byla opět téměř stoprocentní. Po prezentaci služeb organizací poskytujících protidrogové služby měli místní protidrogoví koordinátoři možnost ihned a pružně reagovat na chybějící službu ve svém městě, a to ať již v oblasti primární prevence ve školských zařízeních i mimo ně, v oblasti snižování rizik či v oblasti léčby a resocializace. Tohoto prostoru na diskusi plně využili a pohovořili si se zástupcem dané organizace o problémech ve svém městě a společně navrhli řešení chybějící služby.

4.2 Hlavní zaměření strategických dokumentů protidrogové politiky kraje

Protidrogová problematika Plzeňského kraje byla v roce 2013 zařazena do širšího dokumentu s názvem Koncepce prevence kriminality a sociálně patologických jevů Plzeňského kraje na léta 2013-2016. Část koncepce zabývající se protidrogovou prevencí a situací v oblasti protidrogové politiky Plzeňského kraje za daný rok je sestavena na stejné struktuře jako výroční zprávy kraje o realizaci protidrogové politiky Plzeňského kraje. Koncepci prevence kriminality a sociálně patologických jevů Plzeňského kraje na léta 2013 - 2016 schválila Rada PK usnesením č. 6207/12 dne 20. 8. 2012. Nová Koncepce prevence kriminality a sociálně patologických jevů Plzeňského kraje na léta 2013-2016 byla zpracována Pracovní skupinou prevence kriminality Plzeňského kraje.

Rada PK dne 18. 2. 2013 usnesením č. 398/13 vyhlásila dotační program „Program podpory projektů protidrogové prevence v Plzeňském kraji 2013“ pro realizátory protidrogových projektů v Plzeňském kraji. Rada PK dne 20. 5. 2013 usnesením č. 755/13 odsouhlasila rozdělení dotací realizátorům protidrogových projektů v Plzeňském kraji a následně Zastupitelstvo PK dne 3. 6. 2013 schválilo usnesením č. 178/13 přidělení těchto dotací. Program byl podpořen částkou 2 800 000 Kč.

MŠMT vyhlásilo dotační program na realizaci aktivit v oblasti primární prevence rizikového chování v období 2013 - 2018. V roce 2013 získali dotaci 4 žadatelé (podpořeno bylo 6 projektů) v celkové výši 1 230 800 Kč (do částky nejsou započítány projekty žadatelů s nadregionální působností).

Na základě usnesení RPK č. 586/13 ze dne 22. 4. 2013 a ZPK č. 164/13 ze dne 3. 6. 2013 bylo schváleno rozdělení finančních prostředků v rámci programu „**Podpora preventivních aktivit a výchovy k toleranci v roce 2013**“. Program byl podpořen částkou 900 000 Kč. Bylo posuzováno celkem 59 žádostí o dotaci. Tu obdrželo 39 žadatelů.

Plzeňský kraj uzavřel smlouvu s Městskou poliklinikou Plzeň, s.r.o., jejímž účelem je zajištění poskytování služeb **protialkoholní záchytné stanice** dle zákona č. 379/2005 Sb., o opatřeních k ochraně před škodami působenými tabákovými výrobky, alkoholem a jinými návykovými látkami a o změně souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů. Za rok 2013 bylo z rozpočtové oblasti Zdravotnictví na zajištění poskytování Protialkoholní záchytné stanice Plzeň vyčerpáno 2 899 160 Kč.

Protidrogový plán města Plzně, období platnosti: 2013-2015, schválen Zastupitelstvem města Plzně usnesením č. 315 ze dne 20. 6. 2013, [www stránky dokumentu ke stažení: http://www.bezpecnemesto.eu/protidrogova-prevence/plan-protidrogove-prevence/protidrogovy-plan-mesta-plzne-2013-2015.aspx](http://www.bezpecnemesto.eu/protidrogova-prevence/plan-protidrogove-prevence/protidrogovy-plan-mesta-plzne-2013-2015.aspx). Protidrogový plán města Plzně na období 2013-2015 vychází z Národní strategie protidrogové politiky na období 2010-2018 (dále jen „národní strategie“) schválené usnesením vlády č. 340 ze dne 10. 5. 2010 a je nezbytným nástrojem realizace protidrogové politiky města Plzně. Protidrogový plán města Plzně respektuje základní přístupy/strategie k řešení problému užívání drog definovaných národní strategií. Podkladem pro zpracování strategické části protidrogového plánu se staly výstupy z jednání pracovní skupiny. Při formulaci stanovení priorit, opatření a aktivit pracovní skupina vycházela ze SWOT analýzy a z analytické části protidrogového plánu. Celkem byly stanoveny 4 hlavní priority, které byly dále rozpracovány do dílčích opatření a aktivit: nastavení efektivního financování a podpory služeb v protidrogové oblasti; primární prevence rizikového chování na školách; vytvoření komplexní sítě služeb pro všechny kategorie osob ohrožených závislostí v návaznosti na poptávku po službách; zvýšení informovanosti o protidrogových službách. Naplňování plánu probíhá na základě akčních plánů zpracovaných na jednotlivé kalendářní roky, počínaje rokem 2013. Akční plán obsahuje vždy vybraná opatření a aktivity z Protidrogového plánu města Plzně. Pracovní skupina protidrogové prevence města Plzně provedla vyhodnocení Akčního plánu na rok 2013 - Protidrogového plánu města Plzně 2013-2015 na svém zasedání dne 19. 11. 2013.

Plán prevence kriminality města Plzně, období platnosti: 2012-2013, schválen Zastupitelstvem města Plzně usnesením č. 57 ze dne 16. 2. 2012, [www stránky dokumentu ke stažení: http://www.bezpecnemesto.eu/prevence-kriminality/plan-prevence-kriminality/plan-prevence-kriminality.aspx](http://www.bezpecnemesto.eu/prevence-kriminality/plan-prevence-kriminality/plan-prevence-kriminality.aspx). Plán prevence kriminality města Plzně 2012 -2013 byl zpracován v souladu se Strategií prevence kriminality v České republice na léta 2012-2015. Plán prevence kriminality vypracoval manažer prevence kriminality ve spolupráci s Pracovní skupinou prevence kriminality města Plzně. Obsahem Plánu je bezpečnostní analýza, která zahrnuje analýzu protiprávního jednání, socio-demografickou analýzu, institucionální analýzu a stanovení priorit v oblasti prevence kriminality ve městě Plzni na výše uvedená léta.

4.3 Nejvýznamnější aktivity v oblasti protidrogové politiky v uplynulém roce

Název aktivity	Realizátor	Cílová skupina	Popis aktivity
IV. Pracovní setkání místních protidrogových koordinátorů s organizacemi poskytujícími protidrogové služby	OSV KÚPK	místní protidrogovi koordinátoři	Prezentace služeb, popř. seznámení s novými službami organizací poskytujících pro Plzeňský kraj protidrogové služby.
Respektuj 18	Město Plzeň, Plzeňský prazdroj a.s., CPPT, o.p.s. (odborný garant)	široká veřejnost a prodejci alkoholu	Projektová kampaň zaměřená na snížení tolerance dospělé populace ke konzumaci alkoholu mladistvými a snížení dostupnosti alkoholu mladistvým.
Den s Ulicí	Ulice – Agentura sociální práce, o.s.	studenti SOU a SŠ	11. ročník; prevence - divadlo s následnou diskusí o životě s drogou. Herci jsou klienti terapeutických komunit, diváci studenti SOU a SŠ.
Projekt Čistý podchod	POINT 14 ve spolupráci s Odborem bezpečnosti a prevence kriminality MMP	klienti kontaktního centra	Projekt se snaží o to, aby společnost začala vnímat uživatele návykových látek z pozitivnějšího úhlu pohledu a nejen jako ty, kteří jen využívají peněz daňových poplatníků a nic nedělají. Přínosem projektu je postupné získávání pracovních návyků klientů, ale také jejich motivace k léčbě získáním větší sebedůvěry pomocí pracovní činnosti, kterou vnímají jako aktivum pro společnost.

4.4 Zadané/realizované analýzy/studie v oblasti drogové politiky a drogové situace

Ulice – Agentura sociální práce, o.s.: PhDr. Jiří Frýbert a Mgr. Markéta Ackrmannová (pracovníci Ulice - Agentura sociální práce, o.s.) napsali text Opioid Vendal Retard. Byl uveřejněn na portálu eDekontaminace, dostupné z: <http://edekontaminace.cz/clanek/1/302/opioid-vendal-retard.html>. Text popisuje nebezpečí, které užívání tohoto léku přináší a to především s ohledem na harm reduction. Dále mapuje zkušenosti, které s jeho injekčním užíváním mají klienti organizace. PhDr. Jiří Frýbert (TP Ulice) publikoval text „Ženy věnující se pouliční prostituci a možnost legálního zaměstnání“, který byl uveřejněn v knize Ze sexbyznysu na trh práce?, jež v roce 2013 vydala organizace Rozkoš bez rizika. Ve svém textu se zamýšlí nad tím, jaké mají ženy živící se prostitucí možnosti a limity při uplatnění se na legálním trhu práce. Věnuje se zde ženám, které jsou uživateli drog, ale také těm, jež nelegální návykové látky neužívají. Ke stažení zde: <http://rozkosbezrizika.cz/ke-stazeni/soubory/publikace-r-r-ze-sexbyznysu-na-trh-prace/detail> Frýbert, J. (2013). Ženy věnující se pouliční prostituci a možnost legálního zaměstnání: Šídová, L., Poláková, J., Malinová, H. a kol.: Ze sexbyznysu na trh práce? Praha: Rozkoš bez rizika.

Město Plzeň: Školní dotazníková studie o návykových látkách, rizikovém chování a volnočasových aktivitách. Realizátor: Katedra psychologie Fakulty pedagogické ZČU v Plzni, www stránky analýzy/studie ke stažení. Popis: v roce 2008 bylo městem Plzní provedeno výzkumné šetření na základních a středních školách „Školní dotazníková studie o návykových látkách, rizikovém chování a volnočasových aktivitách“. V roce 2013 se město Plzeň rozhodlo provést srovnávací studii k výše uvedené studii z roku 2008. Cílem srovnávací studie je získat aktuální přehled zejména o sklonech dětí a mladistvých k rizikovému chování (akcentováno bude užívání legálních i nelegálních návykových látek, ale studie se zaměří také na další oblasti rizikového chování: např. šikana, vzájemná agrese, násilí, protiprávní jednání či kriminalita. Záměrem studie je také získat pohled na aktuální stav v oblasti primární prevence na školách, zejména zmapovat strukturu a obsah preventivních aktivit. Získaná data budou sloužit jako podklady pro realizaci primární

prevence na školách a prevence rizikového chování dětí a mládeže ve městě Plzni). Stručné výsledky/závěry: bude realizováno v roce 2014.

5 Finanční zajištění protidrogové politiky

Samostatný dotační titul pro poskytovatele protidrogových služeb byl vyhlášen na počátku roku 2013. Jeho načasování bylo připraveno tak, aby poskytovatelé protidrogových služeb mohli do žádostí předkládaných na Plzeňský kraj zahrnout výsledky co největšího množství dotačních systémů jiných institucí, např. RVKPP, MPSV aj. Poskytovatelům je tak umožněno flexibilně upravit rozpočty podle výsledků těchto dotačních systémů. Do dotačního řízení se mohli hlásit zejména žadatelé s certifikovanými protidrogovými službami. V roce 2013 byla na podporu protidrogových projektů vyčleněna částka ve výši 2 800 000 Kč, která byla na základě usnesení Rady a Zastupitelstva rozdělena mezi poskytovatele protidrogových služeb. Rozdělení přesných částek na projekty doporučila odborná komise jmenovaná Radou PK. Realizátoři protidrogových služeb, kteří jsou registrovanými poskytovateli sociálních služeb, mohou žádat i do dotačního řízení na podporu sociálních služeb. V tomto případě jsou porovnávány požadavky realizátorů do obou dotačních řízení, aby nedocházelo k dvojímu hrazení některých položek nákladů.

Výdaje z rozpočtu kraje 2013

Rozpočtový zdroj	Popis	Výše výdajů (v Kč) na návykové látky	Výše výdajů (v Kč) na gambling
Program podpory projektů protidrogové prevence v Plzeňském kraji 2013	Program podpory projektů protidrogové prevence v Plzeňském kraji 2013	2 800 000	0
Podpora sociálních služeb poskytovaných na území Plzeňského kraje 2013	Program podpory sociálních služeb v Plzeňském kraji 2013	198 000	0
Podpora preventivních aktivit a výchovy k toleranci v roce 2013 v Plzeňském kraji	Podpora preventivních aktivit a výchovy k toleranci v roce 2013 v Plzeňském kraji	900 000	0
Záchytné stanice 2013	Zajištění poskytování služeb protialkoholní záchytné stanice	2 899 160	0
Celkem	...	6 797 160	0

Výdaje z rozpočtu obcí 2013

Obce	Popis	Výše výdajů (v Kč) na protidrogovou politiku	Výše výdajů (v Kč) na gambling
Statutární město Plzeň	protidrogová politika, osobní a provozní náklady, testování HIV a VHP, mimořádné dotace	5 741 000	0
ostatní obce	KC, TP, SC, RPTK, NP	285 768	0
Celkem	...	6 026 768	0

Souhrn výdajů podle typu služeb/podle účelu 2012/2013

Typ služeb	Rozpočet kraje (v Kč)	Rozpočty obcí (v Kč)	IP z rozpočtu kraje (v Kč)	Rozpočty obcí (v Kč)		Evropské fondy
				2012	2013	
Primárně-preventivní programy škol	** 740 000	1 008 000			500 000	
Primárně-preventivní programy	160 000	135 000		* 900 000	908 000	
Jiné a nezařazené preventivní					71 000	
Primární prevence celkem	900 000	1 143 000		900 000	1 479 000	
Terénní programy	756 000	1 147 383	2 052 664	693 200	1 020 760	**** 351 000
Kontaktní centra	1 001 000	1 673 500		527 400	1 230 008	
Harm reduction celkem	1 757 000	2 820 883		1 220 600	2 250 768	
Ambulantní léčba NNO	0	0		0	0	
AT/medicínská léčba	0	0		0	0	
Substituční léčba	232 000	663 000		210 000	463 000	
Terapeutické komunity	938 000	988 000		611 000	948 000	
Služby NNO ve vězení	239 000	160 000		158 200	160 000	
Léčba celkem	1 409 000	1 811 000		979 200	1 571 000	
Následná péče	785 000	826 000		675 200	726 000	
Záchytné stanice	2 439 000	0		2 899 160	0	
Informace/vzvkum/koordinace	0	0		0	0	
ostatní	*** 119 000	268 000	**** 6 877 064	*** 123 000	0	
CELKEM	7 409 000	6 868 883	8 929 728	6 797 160	6 026 768	351 000

* Primárně-preventivní programy škol + Primárně-preventivní programy NNO.

** Podpora preventivních aktivit a výchovy k toleranci v Plzeňském kraji.

*** Pracovní a sociální agentura - SKP - Podpora sociálních služeb poskytovaných na území Plzeňského kraje 2013 - (11 tis. Kč), Program podpory projektů protidrogové prevence v Plzeňském kraji 2013 (112 tis. Kč).

**** Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi, Nizkoprahová denní centra, Nizkoprahová zařízení pro děti a mládež, Sociální rehabilitace, Domy na půl cesty

Přes IP má zajištěné financování služeb KOTEC o.p.s. a Středisko křesťanské pomoci Plzeň. POINT 14 a Ulice-Agentura sociální práce, o.s. jsou pouze subdodavatelé. CPPT, o.p.s. bylo v roce 2012 financováno v rámci OPVK (Operační program vzdělávání a konkurenceschopnost). Celkem 2 projekty, z nichž první projekt končil 22. 3. 2012 a druhý projekt 30. 6. 2012. Tyto projekty zajišťovaly nové služby v oblasti vzdělávání pedagogů v rámci rizikového chování a supervize, současně prohlubovaly oblast indikované primární prevence. Oba projekty byly realizovány střediskem primární prevence P-centrum, CPPT, o.p.s. Jelikož oba projekty končily v průběhu roku 2012, a přesto, že bylo žádáno na personální zajištění (konkrétně na MŠMT, MMP a Plzeňský kraj), došlo k velkému finančnímu propadu a propouštění pracovníků. Finanční zajištění bylo ze strany MŠMT a MMP. Plzeňský kraj, Odbor školství, mládeže a sportu poskytl na službu částku pouze ve výši 20 000 Kč, kterou organizace odmítla (velké administrativní nároky na výši přidělených prostředků), zažádala o dofinancování dané služby na Plzeňský kraj na Fond hejtmana, kde byla poskytnuta dotace ve výši 60 000 Kč. Tim bylo možné zajistit alespoň některé aktivity z ukončených projektů. CPPT, o.p.s. je financováno z dotačního titulu Magistrátu města Plzně, z Odboru bezpečnosti a prevence kriminality. Dotace je poskytována na základě Smlouvy o poskytnutí dotace. Současně realizuje projekt Rodiče, který je realizovaný K-centrem. Tento projekt je financovaný na základě dohody mezi CPPT, o.p.s. a Odborem bezpečnosti a prevence kriminality a jeho finanční zajištění je dokladováno formou faktury, kterou CPPT vystaví spolu s podrobným vyučováním. TRP byl financován z obcí Horažďovice, Sušice a Klatovy na základě Smlouvy o poskytnutí dotace.

***** KOTEC o.p.s. v rámci IP1 ORP Stříbro poskytnuta dotace ve výši 1 360 000 Kč na TP, ORP Tachov ve výši 1 741 114 Kč na TP a NDC.

Město Plzeň dlouhodobě a systematicky podporuje program protidrogové politiky. Samostatný dotační titul pro poskytovatele protidrogových služeb byl vyhlášen od roku 1996. Finanční prostředky na protidrogovou politiku v rámci města Plzně jsou vynakládány na základě rozpočtu města Plzně schváleného Zastupitelstvem města Plzně pro konkrétní rok. Tyto finanční prostředky

jsou zahrnuty převážně do rozpočtu Odboru bezpečnosti a prevence kriminality MMP (BEZP MMP). Rozpočet BEZP MMP tvoří: Městský program prevence kriminality (MPPK); projekt Bezpečné město; Komise protidrogová a prevence kriminality RMP; program „Alkohol a mladiství“. V rámci MPPK je každoročně vyhlášen dotační titul pro poskytovatele protidrogových služeb a služeb v oblasti prevence kriminality. Poskytování dotací v oblasti protidrogové prevence se řídí interní směrnicí MMP QS 61-27 (Zásady poskytování dotací z rozpočtu statutárního města Plzně); Pravidly pro poskytování dotací v oblasti protidrogové prevence. Podporování jsou zejména žadatelé s certifikovanými protidrogovými službami.

V rámci KPPK RMP je rovněž každoročně vyhlášen dotační titul pro oblast protidrogové prevence, který se řídí obdobnými pravidly jako dotační titul MPPK. Podporovány jsou zejména projekty: primární prevence s cílovou skupinou dětí a mládeže se zvýšeným rizikem výskytu sociálně patologických jevů; sekundární a terciární prevence drogových závislostí; jiné projekty reagující na aktuální situaci na drogové scéně ve městě Plzni.

6 Služby poskytované uživatelům drog a osobám ohroženým drogou

6.1 ULICE – Agentura sociální práce, o.s.

Substituční centrum Plzeň: V roce 2013 došlo k celkovému poklesu klientů o 24%, na druhou stranu bylo v péči Substitučního centra Plzeň současně v péči průběžně 32 klientů. O tomto navýšení také vypovídá průměrná délka programu, kdy došlo k prodloužení o 50% (v roce 2012 to bylo 179 dnů, v roce 2013 to bylo 270 dnů). Zároveň došlo k poklesu prvokontaktů o 44%. Už koncem roku 2012 jsme zaznamenali razantní pokles klientů substituovaných buprenorfinem (Suboxon) o 120% ve prospěch substituce metadonem. Příčinou je nedostatek finančních prostředků klientů. Dále došlo ke snížení počtu vyloučených klientů z režimových důvodů přibližně o 30 %. V rámci podpůrných aktivit pro klienty se v únoru uskutečnila přednáška – brífink Anonymních narkomanů, kteří svůj program představili klientům substitučního programu. Cílem tohoto brífinku bylo představit možnost svépomocných aktivit. Dále se uskutečnila další pracovní dílna – velikonoční a vánoční. Těch se zúčastnili nejen klienti, ale i jejich děti. Společně tak mohli strávit odpoledne výrobou svátečních dekorací. V prosinci jsme v rámci kursu první pomoci klientům ukázali, jak mohou efektivně poskytnout první pomoc. Klienti tak měli možnost vyzkoušet kardiopulmonální resuscitaci na figuríně a zjistili, že to opravdu není snadné. Tohoto školení se zúčastnilo 15 klientů (z 30ti klientů), což je 50%. Klienti sami uznali, že poskytování první pomoci je především otázkou cviku a měli by zájem o další proškolení. Souhrnně by se dalo říci, že nedošlo k výrazným změnám ve statistice, všechny výkvy jsou v souvislosti s vývojem cílové skupiny a s nabídkou služeb substitučního programu. V roce 2013 s naším zařízením spolupracovalo 42 klientů, s nimi proběhlo 621 kontaktů a bylo provedeno 2048 testů.

Terénní program Ulice: Na začátku roku 2013 Krajský úřad Plzeňského kraje oslovil TP Ulice, zda je možné v rámci terénní sociální práce pokrýt i některé z dalších měst našeho kraje. Od dubna tak začali dojíždět pracovníci do Klatov a Nepomuku. Pracovníci TP Ulice v roce 2013 vyměnili 123 201 injekčních stříkaček při 3 672 výměnách. Například oproti roku 2009 jsou to více než dvojnásobné počty. Oproti roku 2012 se zvedl počet uživatelů nealkoholových drog u TP Ulice o 117 klientů a počet vyměněných stříkaček o 24 820. Přidělené dotace se ale v odpovídajícím poměru nezvedají. Situace v užívání drog: uživatelé opiátů a opioidů tvoří mezi klienty TP Ulice jen 20%. Pervitin je jednoznačně nejvíce zneužívanou látkou. Tomu odpovídá i počet prvokontaktů TP Ulice s uživateli drog, 88% jich jako základní drogu uvádělo Pervitin. Nárůst Pervitinu pokračuje i u romské minority, která dřív v Plzni byla s velkou převahou heroinová. Pracovníci TP Ulice se v roce 2012 u několika klientů setkali s tím, že vyvažují fentanylové náplasti a tento roztok si pak injekčně aplikují. V roce 2013 se počet klientů, kteří tuto drogu zkusili, rozrostl zhruba na 30. Pro 4 klienty v Rokycanech se dokonce fentanyl stal základní drohou. Pracovníci TP Ulice stále registrují nárůst injekčního užívání léku Vendal retard jako náhradu za Heroin, který se objevuje pouze sporadicky. Přestože v červenci byl jeden z dealerů léku Vendal retard odsouzen na 8,5 roku do vězení, na černý trh to nemělo žádný vliv. V roce 2013 jsme zaznamenali značný pokles uživatelů nelegálního Subutexu.

6.2 Středisko křesťanské pomoci Plzeň

Terapeutická komunita Vršíček: TKV byla kompletně zrekonstruovaná. Kapacita lůžek byla navýšena na 15, do léčby přijímá muže i ženy se závislostí na nelegálních návykových látkách ve věku 18 – 45 let.

Pracovní a sociální agentura: Projekt je zaměřen na klienty, kteří po skončení léčby v terapeutických komunitách přešli do Střediska následné péče, jsou nezaměstnatelní na běžném trhu práce (nejčastěji z důvodů chronických zdravotních obtíží, záznamu v zápočtovém listu pro hrubé porušení pracovní kázně a záznamu v rejstříku trestů, dále pak kvůli nedokončenému základnímu vzdělání). Tito klienti jsou zařazeni do chráněného zaměstnání max. na 1 rok. Cílem je postupný přechod na otevřený pracovní trh v nechráněných podmínkách. Chráněné zaměstnání probíhá formou jednoduchých úklidových a stavebně údržbářských prací (např. malířské, instalatérské a zednické práce) pod dohledem odborného mistra. V průběhu tohoto pracovního poměru může klient získat praxi ve spolupráci s řemeslníky. Učí se soužití v pracovním kolektivu, pracovním návykům, seznamují se se zákoníkem práce. Pomáhá se jim s napsáním životopisu, s hledáním zaměstnání a ubytování, aby po skončení práce v chráněném zaměstnání mohli pokračovat v běžném životě už sami.

6.3 POINT 14

Kontaktní centrum: Posláním Kontaktního centra Point 14 je poskytnout základní potravinové, hygienické a zdravotní služby uživatelům drog a zprostředkování kontaktů v systému sociálních a zdravotnických služeb pro celkové zlepšení situace uživatele. Principy poskytování služeb: dobrovolnost – uživatel služby se dobrovolně rozhoduje pro poskytované služby; nízkoprahovost - znamená dostupnost, vstup bez peněz, bez průkazky, bez přihlášky, bez příjmení; rovný přístup – služby jsou poskytovány bez ohledu na pohlaví, rasu, vzdělání, politické či jiné smýšlení, náboženství, právní či společenské postavení, příslušnost k národnosti nebo etnické menšině, psychický či fyzický stav; mlčenlivost a diskrétnost – je zachována ochrana osobních a citlivých údajů uživatelů služeb, pracovníci chrání právo uživatele na soukromí a důvěrnost jeho sdělení; individuální přístup – pracovníci berou ohled na aktuální životní situaci uživatele služby a jeho individuální potřeby; odbornost – služby poskytují pracovníci s odpovídajícím vzděláním a praxí. Kontaktní centrum bylo otevřeno vždy od pondělí do pátku od 8 do 16 hodin V tomto čase mohli klienti využít zejména služeb krizové intervence, poradenství, testování na přítomnost metabolitů drog v moči, odkazování do jiných služeb či zprostředkování nástupu do léčby. Kontaktní místnost byla otevřena od pondělí do středy od 10 do 14 hodin, ve čtvrtek od 10 do 13

hodin. V tomto čase klienti mohli využít celé spektrum výše uvedených služeb kontaktního centra a navíc hygienický a potravinový servis. Ve středu také klienti mohli využít bezplatného a anonymního testování na HIV, VHB, VHC a syfilis a zdravotního servisu (služba byla prováděna zdravotní sestrou). Služby Kontaktního centra nejen přispívají ke zlepšení sociálního statusu uživatelů návykových látek, ale zároveň jsou pro klienty motivujícím faktorem ke změně vlastní situace. Poskytované služby: služby Kontaktní místnosti: poskytování potravinového servisu a potravinových doplňků (minerály, vitamíny) pro klienty v situaci finančního a sociálního debaklu a úplný hygienický servis (sprchování, praní a sušení prádla) + sklad použitého oblečení pro klienty; služby prvního kontaktu, situační a krizová intervence; poradenství v oblasti infekčních a jiných zdravotních rizik spojených s užíváním drog (HIV, VHB a VHC, pohlavní nemoci atd.); základní zdravotnická pomoc - ošetřování typických zdravotních komplikací, zdravotnické poradenství, diagnostika a zprostředkování odborné lékařské péče; individuální poradenství, motivační trénink; zprostředkování nástupu do léčby (detox, PL, TK); poradenství pro rodiny a blízké osoby; telefonické poradenství; poradenství po internetu – odpověď do 24 hodin (poradna@point14.cz); sociální práce - sociálně právní poradenství, asistenční služba, burza pracovních míst; výdejní automat na distribuci injekčního náčiní, alkoholových tampónů, kys. ascorbové, vody; zprostředkování psychologické a psychiatrické péče; orientační testování HIV, VHB, VHC, syfilis z kapilární krve – zdarma; orientační testování na přítomnost metabolitů návykových látek v moči – zdarma; poskytování informací z oblasti harm reduction, infekčně přenosných chorob – ústní i písemnou formou; Dámský klub: služba pro ženy a dívky bez přístřeší závislé na návykových látkách; zájmová činnost: Filmový klub; vzdělávací programy pro odbornou veřejnost – stáže, studijní praxe (cca 20 studentů za rok).

Výdejní automat na distribuci injekčního náčiní: Je umístěn před centrem v podloubí, tzn. místo je částečně kryté a není takřka vidět z ulice (je zachována anonymita). Díky automatu je umožněn přístup ke sterilnímu injekčnímu materiálu také specifickým skupinám uživatelů, které nejsou z rozličných důvodů v kontaktu se žádnou službou harm reduction, tzn. velmi mladí uživatelé, experimentátoři, cizinci, příslušníci etnických menšin, osoby žijící se prostitutí atd. Jedná se také o vysoce rizikové skupiny z pohledu rizik přenosu infekčních onemocnění, především HIV a HEP. Výdejní automat představuje také důležitý zdroj informací. Jak na samotných setech, tak i na čelní straně automatu se nachází široké spektrum kontaktů na pomáhající organizace především z oblasti drogových služeb. Jedním z nezanedbatelných cílů je také fakt, že automat funguje také jako vhodný nástroj prvního kontaktu s klientem. Je v provozu 24 hodin denně, tedy i v době, kdy je přístup k HR materiálu omezen. Klienti si mohou zakoupit 2 typy setů: insulin basic (injekční stříkačka, desinfekce) a insulin plus (injekční stříkačka, voda, desinfekce, kyselina askorbová). Obecným cílem je především minimalizovat zdravotní a sociální poškození spojená s užíváním drog. Jedná se o poškození týkající se jak klienta samotného, tak celé společnosti. Cílem je také poskytnutí žádané služby (HR materiálu) okamžitě a neprodleně dle potřeb klienta, v jeho přirozeném prostředí. Program doplňuje preventivní opatření především v oblasti prevence HIV.

Filmový klub – zájmová činnost: V rámci služeb KC mohli klienti využít nabídky zájmové činnosti – pravidelně 1 x týdně filmový klub (ve čtvrtek od 13 hodin). Cílem je rozšíření kulturního obzoru klienta. Nabídky pozitivních alternativ trávení volného času mohou přispět v motivaci klienta ke změně životního stylu. Cílem *Dámského klubu* je snaha o aktivní zapojení ženské populace do využití služeb kontaktního centra (zejména klientky užívající návykové látky ve fázi sociálního a zdravotního debaklu). U této cílové skupiny vnímáme užívání návykových látek a problémy s tím spojené jako závažnou situaci, neboť je hůře oslovitelná, méně využívá služeb centra než muži a často přicházejí do centra v doprovodu přítele či dalších uživatelů návykových látek a nejsou otevřené k nabídce řešení jejich situace. Velký důraz při realizaci poskytovaných služeb v kontaktním centru je kladen na motivaci klienta k léčbě a přípravu a realizaci nástupu klienta do léčby a dále pak na zkvalitnění sociální situace klientů. Proběhlo 105 referencí do léčby (včetně referencí do programu substituce). Asistenční služba proběhla 17x. Bylo realizováno 66 testů na HIV, HVB, HCV a syfilis - zde opět sledujeme výrazný nárůst ve srovnání s předchozím obdobím (20/66). Došlo také k nárůstu výkonů v oblasti testování na přítomnost metabolitů v moči (320/370). Evidujeme také 255 výkonů v oblasti případové práce a individuálního poradenství s klienty přicházejícími na testování. Zde lze konstatovat, že služba se skutečně vyvíjí, prohlubuje a zkvalitňuje, neboť nedochází jen k „pouhému“ testování klienta, ale s klientem se v rámci poradenství jeho situace skutečně řeší. Bylo kontaktně 271 klientů, s nimiž bylo provedeno celkem 4 287 kontaktů. S nedrogovými klienty – 98 (rodiče, partneři, rodinní příslušníci) bylo 106 kontaktů. Počet klientů ve srovnání s předchozím obdobím zůstává obdobný (254/271). Narostl počet kontaktů (2 867/4 287). Lze konstatovat, že práce s klienty se prohlubuje a stává se systematictější. V rámci výdejního automatu bylo prodáno 6 704 setů (4 879 „Basic“ a 1 825 „Plus“).

Terénní program: Pracovníci kontaktují klienty na otevřené, polootevřené a uzavřené drogové scéně. Někteří klienti oslovení v rámci terénních aktivit doposud nebyli v kontaktu s žádnou odbornou institucí. U těchto klientů je důležité, aby v rámci profesionálního kontaktu s pracovníkem získali důvěru k nabízeným službám a začali čerpat standardní služby terénního programu a následně kontaktního centra. Do služeb terénních aktivit také patří sběr infekčního materiálu a jeho následná odborná likvidace. Poskytované služby: poskytnutí informací z oblasti rizik způsobených dlouhodobým působením vysokých dávek návykových látek, předávkování, sociálního debaklu a ztráty lidské důstojnosti; poskytování aktuálních informací o dostupných poradenských, léčebných a jiných odborných programech, o výměnných programech sterilního injekčního náčiní, programech HIV testování, očkování proti hepatitidě, programech právní a sociální asistence; doporučování do příslušných zdravotnických a sociálních zařízení, nízkoprahových kontaktních center nebo k jiným poskytovatelům odborných služeb; poradenství v oblasti pohlavně přenosných chorob a infekčních onemocnění, distribuce kondomů; asistence při řešení sociálních a zdravotních problémů doprovázená motivačním tréninkem s cílem změnit rizikové chování klienta a motivovat jej k léčbě; zdravotní ošetření drobných poranění; vytváření důvěry klientů v možnosti odborné pomoci, vytváření vztahů a vazeb s okolními zařízeními s cílem napomáhat resocializaci uživatelů drog; poskytování krizové a situační intervence; odkazy na výdejní automat; potravinová pomoc; testování na HIV a HEP C v terénu; zájmové činnosti: sportovní odpoledne (fotbal, turnaje ve stolním tenisu), výtvarné aktivity, arteterapie, výlety, kulturní akce; sběr infekčního materiálu. Specifické aktivity: Zájmové činnosti pro klienty – nabídky pozitivních alternativ trávení času mohou přispět v motivaci klienta ke změně životního stylu. Klient v rámci zájmových aktivit začne trávit čas jiným způsobem, může tak začít přemýšlet jinak o svém životě a dochází tím ke změně jeho postojů. Součástí nabídky byly sportovní aktivity, výlety a návštěvy kulturních akcí. Jako přínosné hodnotíme také to, že během těchto aktivit často vznikne mezi pracovníkem a klientem důvěrnější vztah ve smyslu toho, že klient se často rozhovoří o jiných věcech a potížích než při klasickém terénu a tak s ním může pracovník během aktivit a i skrze aktivity hovořit o problémech, ke kterým by se třeba za jiných okolností ani nedostali. Další novou aktivitou je projekt „Čistý podchod“

(od 14. 11. 2013). „Čistý podchod“ je aktivita určená pro klienty terénního programu. V rámci této aktivity mají klienti, kteří se na akci dobrovolně přihlásí, 1x týdně ve vymezeném čase a pod dohledem pracovníků programu na starost drobné úklidové práce v konkrétním podchodu na autobusovém nádraží. Cílem „Čistého podchodu“ je aktivizace klientů k zájmu o prostředí a o okolí, ve kterém žijí. Souběžně je cílem také vytvoření možnosti pro změnu názoru většinové společnosti na uživatele návykových látek žijících na okraji společnosti. Do terénního programu byla přijata nová pracovnice a v souvislosti s jejím nástupem došlo k vytvoření nového plánu terénního programu, který zahrnuje komplexní monitoring drogové scény i v příměstských oblastech, systematickou práci s klienty žijícími na squatech (zejména s klienty, kteří nejsou v kontaktu s žádnou odbornou službou a z tohoto pohledu jsou velmi riziková) a také rozšíření zájmových činností pro klienty. Stále převládá počet klientů užívajících Pervitin - 118, nicméně téměř o 50% stoupl počet klientů užívajících pouze THC. I tato skutečnost se dá interpretovat jako významný progres v poskytované službě, neboť cílová skupina klientů užívajících THC je velmi těžko zachytitelná. Ve srovnání s předchozím obdobím došlo k výraznému nárůstu žen (přesto, že celkový počet klientů zůstává obdobný ve srovnání s předchozím obdobím) kontaktovaných v rámci terénních aktivit, což považujeme za velký úspěch. Ženy žijící na ulici jsou obvykle závislé na svém partnerovi a pokud ten odmítá jakoukoliv formu odborné pomoci, je skutečně velmi těžké tuto skupinu kontaktovat a motivovat k návštěvě centra. Ženy žijící na ulici se pak tedy stávají velmi rizikové. Bylo kontaktováno 238 klientů, s nimiž bylo provedeno celkem 942 kontaktů. Ve srovnání s předchozím obdobím jsme zaznamenali pokles kontaktů a výkonů. Tuto skutečnost lze zdůvodnit tím, že se v roce 2013 (zejména v 2. pololetí) terénní program zaměřil na specifické aktivity, tzn. zájmové a skupinové aktivity. Tím stoupl počet výkonů s větší časovou dotací. Proběhlo 95 skupinových aktivit (čistý podchod, výlet, sportovní odpoledne apod.), při kterých terénní pracovníci stráví v průměru 2 – 3 hodiny na aktivitu pro cca 10 klientů. Během tohoto času pracovníci vykážou kontakt s 10 klienty, nicméně za dobu aktivity by byli schopni realizovat kontakt s větším množstvím klientů. Proběhlo 31 testů na HBV, HCV a HIV a 38 zdravotních ošetření. Dále bylo poskytnuto 430 výkonů v oblasti HR služeb (distribuce kondomů, vitamínů, zdravotnického materiálu). I v této oblasti tedy dochází k posunu – klienti jsou motivováni k tomu, aby pečovali o svůj zdravotní stav a snižovali rizika plynoucí z užívání drog.

Středisko následné péče: Přehled služeb a aktivit SNP: ubytování; individuální rozhovor; psychoterapeutická skupina; skupina prevence relapsu; párová terapie; komunita; rodinná terapie a rodinné poradenství; sociální práce; odkazy a zprostředkování specializované péče; individuální speciální program „Cesta ke svobodě“ pro oběti zneužití; volnočasové aktivity; nácviky pro matky s dětmi; volnočasové aktivity pro matky s dětmi; vydávání Antabusu; testování na přítomnost metabolitů drog v moči a dechová zkouška na alkohol. V roce 2013 jsme se zaměřili na upevnění a stabilizaci programu SNP vzhledem k tomu, že v předchozích dvou letech došlo k zásadním změnám v rozvoji poskytovaných služeb: rozšíření cílové skupiny o ženy a dále o matky s dětmi v pobytové službě; rozšíření nabídky poskytovaných služeb klientům (výdej Antabusu, nácviky pro matky s dětmi); technické úpravy zařízení (vybudování bytové jednotky pro matky s dětmi, vybudování společenské místnosti). Nové aktivity v roce 2013: volnočasové aktivity pro matky s dětmi; párová terapie; rozšíření tematické nabídky skupiny prevence relapsu; zavedení přechodového a závěrečného rituálu v doléčování. Dále jsme v roce 2013 zřídili dispoziční lůžko nad rámec kapacity. V roce 2013 bylo v pobytové službě SNP 24 klientů oproti 22 klientům v roce 2012. Doléčovací program úspěšně ukončilo 11 klientů, 5 klientů bylo z programu vyloučeno a 8 klientů pokračuje v doléčování. Z 24 klientů bylo 8 žen, z toho 3 matky s dětmi. V ambulantní péči bylo v roce 2013 20 klientů. Služby SNP se stále vyvíjí. Rozšířili jsme cílovou skupinu, rozšířili a zkvalitnili jsme nabídku poskytovaných služeb a upravili zařízení (bytová jednotka pro matky s dětmi, společenská místnost). S narůstajícím počtem klientů vzrostl také počet výkonů a počet lůžkodnů. Stoupá zájem o doléčovací program z řad klientů, kteří absolvovali léčbu. Z kapacitních důvodů jsme v roce 2013 odmítli 23 zájemců o doléčování v SNP pobytová služba. Tento rok organizace Point14 pořádala benefiční ples ve prospěch Střediska následné péče. V roce 2013 se nám podařilo získat nadační příspěvky na vybavení bytové jednotky pro matky s dětmi a na vybavení zahrady pro děti. Dále jsme v tomto roce oslovili zástupce kulturního dění v Plzni. Podařilo se nám tak navázat spolupráci se Západočeskou galerií, Západočeským muzeem a Hruškovo meditační zahradou ohledně volných vstupenek a programů pro naše klienty v rámci volnočasových aktivit. V průběhu roku jsme zkvalitnili skupinu prevence relapsu, která je tematicky rozdělena do čtyř pravidelně se opakujících bloků v měsíci (techniky, asertivita, prevence relapsu, samořídící skupina). Začali jsme také reagovat na poptávku klientů a začali jsme poskytovat párovou terapii a volnočasové aktivity pro matky s dětmi. Rok 2013 považujeme celkově za úspěšný na základě statistických údajů, dále na základě dosažení stanovených cílů a také na základě výše zmíněných aktivit.

6.4 Centrum protidrogové prevence a terapie, o.p.s.

P-centrum CPPT, o.p.s.: Veškeré poskytované služby jsou certifikované dle standardů MŠMT (všeobecná, selektivní a indikovaná PP včetně vzdělávání pedagogů). P-centrum realizovalo v roce 2013 služby ve městě Plzni a v jednotlivých městech Plzeňského kraje. Všeobecná PP dlouhodobě převažuje především ve městě Plzni, selektivní a PP ve školských zařízeních Plzeňského kraje. Indikovaná PP je poskytována také především osobám mimo město Plzeň. Služby P-centra v roce 2013 zajišťovalo celkem 5 zaměstnanců v prvním pololetí v celkovém úhrnu na 3,9 HPP a ve druhém pololetí 5 zaměstnanců na 2,4 HPP a DPP. Realizované služby probíhají buď přímo v prostorách P-centra - Plachého 6, Plzeň nebo v daných školských zařízeních. Vedoucí P-centra se aktivně podílí na chodu sekce primární prevence A.N.O. Poptávka po službách neustále převyšuje personální možnosti zařízení. Jediným segmentem služeb, který má volnou kapacitu pro příjem nových klientů, jsou individuální a rodinné poradenství. Dále vzdělávací aktivity, metodická podpora a supervize pro pedagogy včetně realizace druhého roku dvouletého specializačního kurzu prevence rizikového chování (SKIII). Změny/nedostatky: Vzhledem k nestabilitě financování byla snížena personální kapacita oproti minulým rokům a zároveň i kapacita služeb, zejména v segmentu všeobecná a selektivní primární prevence setrvale poptávka převyšuje personální kapacitu služby.

Kontaktní centrum CPPT, o.p.s.: Služby poskytované K-centrem CPPT, o.p.s. v roce 2013 zajišťovalo 5 kmenových zaměstnanců na 4,8 HPP. **Kontaktní místnost:** Zájem klientů o služby poskytované v Kontaktní místnosti je i nadále vysoký. V měsících únor až květen 2013 jsme provoz Kontaktní místnosti regulovali (z 3x týdně na 2x týdně od 12 do 15 hod), abychom snížili zátěž týmu. V letních měsících (červenec, srpen) běžel provoz kontaktní místnosti v režimu 2x týdně od 12 do 15 hod. Od září do prosince 2013 fungoval provoz ve standardním režimu. Ve službách se i nadále objevují cizinci, hlavně slovenské státní příslušnosti. Průměrná denní návštěvnost je cca 25 - 34 klientů během 3 hodin. Kromě standardních služeb kontaktní místnosti (potravinový a hygienický servis)

poskytujeme nízkoprahovou sociální práci (pomoc se zařizováním dokladů, sociálních dávek, pomoc se získáním zaměstnání, právní informační servis, atd.), testování na infekční nemoci a informační servis zdravotního charakteru, asistenční službu (např. doprovod k lékaři, na jednání s úřady), základní zdravotnické ošetření, možnost využití počítače (např. pro sepsání životopisu, hledání práce atd.). Dále úspěšně běží klientská samospráva. Klientům umožňujeme výkon obecně prospěšných prací v našem zařízení ve spolupráci s Probační a mediální službou. Pokud kontaktní místnost není regulována, je „volně“ otevřena klientům - uživatelům návykových látek v pondělí, středu a v pátek v době od 12 do 15 hodin. Tento prostor nabízíme klientům k využití i v jiných časech, a to individuálně na základě snahy klienta o změnu, kdy klient přestává spadat do primárního okruhu osob, kterým jsou služby určeny, např. v případě, kdy řeší svou sociální situaci a abstinuje, případně je v přípravě na léčbu závislosti apod.

Výměnný injekční program: V roce 2013 jsme zaznamenali významný nárůst jak počtu provedených výměn, tak hlavně objemu vyměněného inj. materiálu (o ¼) oproti vývoji tohoto segmentu služeb v letech 2010 až 2012, který směřoval spíše k poklesu objemu vyměněného materiálu. Trend významného navýšení výkonů i objemu v této oblasti pokračoval i ve 2. pololetí roku 2013. Pro rok 2013 jsme díky dofinancování projektu ze strany RVKPP a MMP mohli materiálově zajistit funkčnost výměnného injekčního programu, pokrýt poptávku po službě a aktivně se podílet na snížení rizika zhoršení epidemiologické situace v Plzeňském kraji.

Počet provedených výměn 2012 / vydaných inj. Setů 3 017/75 205 a počet provedených výměn 2013 / vydaných setů -3 535/103 695. Nárůst výkonů výměnného injekčního programu vysvětlujeme kombinací několika faktorů. Klienti K-centra, kteří byli propuštěni z VTOS z důvodu amnestie se vrátili k původnímu rizikovému stylu života. Služeb K-centra začala využívat i část cizinců – uživatelů NL převážně slovenské státní příslušnosti, dále také ukrajinské a ruské státní příslušnosti. Dalším faktorem jsou vysoké sekundární výměny pro klienty z regionů. V roce 2013 jsme vydali celkem 10 380 ks kapslí jako bezpečnější alternativy užívání NL. Výdej kapslí odpovídá nárůstu výkonů ve výměnném injekčním programu. Ve stále nabídce pro klienty máme kondomy, vitamíny, Heparoid a další masti, Sterifiltry, Stericupy, trubičky na aplikaci drogy nosem, alobal na kouření drogy atd.

Orientační testování na infekční nemoci: Orientační testování na infekční nemoci (HIV, VHC, VHB) z kapky krve běží v programu od října 2011. Je klientům dostupné každý pracovní den (mimo čtvrtek, kdy má zařízení pro klienty zavřeno). Od září 2012 do června 2013 bylo orientační testování pro klienty, kteří měli zájem o testování na infekční nemoci, jedinou alternativou. Nízký práh služby umožňuje provádět testování na infekční nemoci i klientům s nejrizikovějším životním stylem, kteří nejsou schopni dostavit se v předem stanoveném termínu. Při zjištění reaktivního výsledku vyšetření je dohodnutá možnost přetestování na Infekční klinice FN v Plzni (MUDr. Dalibor Sedláček) a ve Zdravotním ústavu v Plzni (MUDr. Daniela Fránová).

Poradensví: Poradenské hodiny pracovníků v roce 2013 jsme průběžně regulovali ve prospěch nízkoprahových služeb, které jsou vzhledem k filosofii zařízení upřednostňovány a které byly v pololetí 2013 významně přetíženy. Dosáhli jsme mírné regulace výkonu v dílčích segmentech, avšak poptávka po poradenských službách byla v roce 2013 vysoká. Situaci jsme řešili mimo jiné odkazováním do poradenských služeb v rámci organizace (poradenský program P- centra, Program následné péče CPPT o.p.s.), ale i do dalších dostupných služeb v rámci Plzeňského kraje. Během roku 2013 jsme pracovali s 29 rodinami. Evidovali jsme celkem 113 klientů poradenských služeb. Celkový objem výkonů se mírně snížil, proměnila se též struktura požadovaných poradenských služeb (poptávka po individuální poradenské práci).

Projekt zaměřený na rodiče uživatele návykových látek: Projekt je zaměřený na cílovou skupinu rodičů užívajících návykové látky, kterým v důsledku užívání těchto látek byly úřadem odebrány děti nebo hrozí, že u nich taková situace nastane (např. při užívání návykových látek v období těhotenství). Projekt nabízí mj. strukturovanou poradensko-terapeutickou práci zaměřenou na zpracování problému závislosti, jejíž součástí může být i pravidelné testování na přítomnost návykové látky v těle klienta. Někdy přitom vcházíme do spolupráce i s dalšími institucemi (OSPOD, Dětské centrum aj.). Vzhledem k tomu, že se jedná o jediný projekt tohoto typu v Plzeňském kraji, který by se této problematice hlouběji věnoval, považujeme ho za významný. V roce 2013 byla převážná část případové práce v rámci projektu tvořena klientkami, které nás samy kontaktovaly. Některé spolupráce byly přímo provázány s pracovníky OSPOD (UMO 3, Kralovice, Stod), v jiných případech byl tlak úřadů v pozadí spolupráce, tj. sehrál roli coby motivační faktor. Přes jistý útlum zájmu o služby programu v druhé polovině roku 2013 byl celkový počet klientů programu i výkonů v případové práci (individuální poradensví, práce s rodinou, sociální práce) srovnatelný s předchozím rokem 2012. Počet výkonů 2012/počet osob - 298/19. Počet výkonů 2013/počet osob - 262/22. 26. 6. 2013 - proběhla supervize zaměřená na koncepci projektu RODIČE vedená PhDr. Janem Šiklem, PhD. Případová práce projektu je průběžně supervidována v rámci týmových supervizi.

Změny/nedostatky: Oproti projektu nebyly provedeny žádné významné změny. Personální situace popisovaná výše měla za následek řízené snižování kapacity služeb s cílem zabránit přetížení stávajících pracovníků, které nemělo na kvalitu a rozsah poskytovaných služeb vliv. Meziročně se program potýkal s výrazným navýšením poptávky po výměnném programu. Poptávka převyšuje personální kapacitu služby i v ostatních segmentech, poptávka po tomto typu služeb dlouhodobě převyšuje personální kapacitu služby. Současně tento stav neumožňuje realizovat rozvojové projekty, které by byly vzhledem k poptávce a populační situaci žádoucí.

Drogové poradenství ve věznicí CPPT, o.p.s.: V Plzeňském kraji je program Drogové poradenství ve věznicí jediným programem zacíleným na dlouhodobou systematickou poradenskou práci s uživateli drog ve výkonu vazby a výkonu trestu odnětí svobody. Program poskytuje své služby ve Věznicí Plzeň na základě formální smlouvy o spolupráci uzavřené s věznicí v roce 2008. Případová poradenská práce s klienty programu spočívá v přímé práci ve věznicí v podobě osobních konzultací s obviněnými ve vazebním oddělení ve Věznicí Plzeň. V roce 2013 bylo realizováno rozšíření časové dotace poskytovaných služeb (ze 4 na 8 hodin týdně) dále se služby rozšířily na všechna oddělení Věznice Plzeň.

Přímá práce ve Věznicí Plzeň: Program dlouhodobě působí v oddělení výkonu vazby (VV) plzeňské věznice. Realizace služeb ve VV je zajištěna díky dobré spolupráci s kontaktní osobou Mgr. Josefem Kollárem, speciálním pedagogem VV. Zájemcům o službu jsou ve výkonu vazby od září 2013 poskytovány poradenské služby 2x týdně, vždy v pondělí od 9 do 11 hodin a od 13 do 15 hodin. Obviněným jsou poskytovány poradenské služby se zaměřením především na motivační práci, zvládnutí abstinčních příznaků a krizovou intervenci. O programu se obvinění dozvídají prostřednictvím Balíčku první pomoci, ve kterém mají veškeré informace o výkonu vazby a o působení programu Drogového poradenství ve věznicí. Stačí, aby odeslali ústřížek z Balíčku první pomoci v příložené předtištěné obálce. Balíček první pomoci vyrábějí samotní obvinění. Program Drogového poradenství ve věznicí se materiálně na výrobě podílí – dodává obálky, známky a kalendáře na daný rok.

Realizace služeb odsouzeným v oddělení výkonu trestu: Od roku 2011, kdy byla zahájena realizace služeb programu v oddělení výkonu trestu odnětí svobody (VTOS) ve Věznici Plzeň, nadále program pokračuje v dlouhodobé případové práci. Pracovnice programu působí 1x týdně, vždy v pondělí od 13 do 15 hodin v oddělení 1/7-3 Intenzivní program zacházení. Od září 2013 pracovnice dochází i do ostatních oddělení VTOS 1x týdně, vždy v pondělí od 9 do 11 hodin. Odsouzeným z těchto oddělení jsou poskytovány poradenské služby zaměřené především na motivační práci, nástup léčby drogových závislostí a přípravu na život po propuštění z výkonu trestu. Realizace služeb ve VTOS je zajištěna díky dobré spolupráci s kontaktní osobou Ing. Milanem Kostlivým, sociálním pracovníkem VTOS. Podpora a zázemí se pracovním programem dostává i ze strany vychovatelů, kteří na oddělení působí a s programem spolupracují. O programu se odsouzení dozvídají z nástěnek, na kterých jsou vyvěšené propagační materiály programu od vychovatelů oddělení a od sociálního pracovníka. Pracovnice programu připravily pro další oddělení VTOS informační balíčky, ve kterých jsou letáčky programu, Průvodce službami a informace o tom, jak program kontaktovat.

Přímá práce s uživateli návykových látek v konfliktu se zákonem: Program sdílí prostory s Kontaktním centrem CPPT, o.p.s., kde má vyvěšené propagační materiály s časy, kdy se může klient na program obracet. Pracovnice programu mají s pracovníky Kontaktního centra vyjednáno, které klienty a jak mohou do programu odesílat. Pracovníci programu tak mají možnost navázat spolupráci s klienty, kteří očekávají nástup výkonu vazby či trestu, již před jejich uvězněním a tak zajistit kontinuitu práce s klienty ve věznici. Pracovník provází klienta od doby trestního řízení, soudního řízení, nástupem výkonu vazby či trestu, obdobím před výstupem z věznice a v době po návratu do života na svobodě. Cílem je zde udržení kontaktu s klientem, navázání dobrého vztahu, podpora klienta a udržení jeho motivace ke změně životního stylu směrem k abstinenci a životu bez páčání trestné činnosti.

Přímá práce s rodinnými příslušníky a dalšími blízkými osobami uživatelů návykových látek ve výkonu vazby či výkonu trestu: Nabídka poradenských služeb v prostorách Havířské 11, Plzeň se vztahuje i na rodinné příslušníky a další blízké osoby uživatelů návykových látek ve výkonu vazby/trestu. Osobám z této cílové skupiny je v rámci programu nabízen především prostor pro ventilaci pocitů a informační servis (specifické informace ohledně uvěznění, režimu ve věznici, systému péče o závislé ve výkonu trestu i po propuštění).

Korespondenční práce s klienty: Korespondenční forma spolupráce s programem je využívána především klienty, kteří mají po převedení do VTOS v jiné věznici z VV ve Věznici Plzeň nadále zájem o spolupráci s programem, či klienty vracejícími se po propuštění z VTOS do Plzeňského kraje bez předešlé spolupráce. Cílem korespondenční práce je udržení kontaktu s klientem a navázání dobrého terapeutického vztahu. Zde je kladen důraz na podporu klientovy motivace ke změně dosavadního způsobu života. V rámci korespondenční spolupráce je pak klientům nabízena především podpora a pomoc s přípravou na návrat z vězení, zprostředkování návazné péče, léčebných programů, apod. Pracovnice se snaží klientům nabídnout stejnou možnost spolupráce s programem jako klientům v osobním kontaktu.

Postpenitenciární péče: Klientům programu je již v době jejich pobytu ve výkonu trestu (zde především v době před propuštěním z věznice) nabízena pomoc s návratem z vězení a začleněním do společnosti. V rámci postpenitenciární péče je poskytováno především individuální poradenství se zaměřením na motivační práci, sociální a právní poradenství, informační servis, asistenční služba, zprostředkování návazné a jiné odborné péče. Velmi často pracovnice programu pomáhají klientům překonat krizi spojenou s propuštěním z věznice. Na postpenitenciární péči je kladen velký důraz, klienti jsou pracovníky programu připravováni na návrat z vězení předem a je jim po propuštění poskytována intenzivní spolupráce. Cílem těchto aktivit je umožnit klientovi návrat do společnosti tak, aby bylo minimalizováno riziko jeho návratu k užívání návykových látek a s tím spojeným páčáním trestné činnosti. Členství v sekci Drogových služeb ve věznici A.N.O. od 21. 3. 2013. Změny/nedostatky: Oproti projektu nebyly provedeny žádné významné změny. Výše popisované personální změny měli za následek navýšení výkonu služby/poptávka významně převyšuje personální kapacitu. Vzhledem k dynamickému rozvoji této služby vidíme personální posílení týmu pro výkon přímé práce jako zcela žádoucí.

Program následné péče (PNP) CPPT, o.p.s.: PNP dlouhodobě naplňuje cíle doléčování a následné péče podporou při přestupu z chráněného prostředí léčebných zařízení: stabilizace životního stylu bez návykových látek, podpora v samostatnosti a převzetí zodpovědnosti za svůj život, pokračování práce na započatých tématech v průběhu léčebného procesu v nechráněných podmínkách běžného života. Základním cílem je maximální možná míra nezávislosti na další institucionální podpoře. Komplex služeb následné péče realizovaný prostřednictvím PNP je v současnosti co do procesuálních standardů a jejich dokumentačního zakotvení i běžné praxe v souladu s platnými standardy RVKPP a standardy sociálních služeb MPSV, aniž by tak vznikala nutnost jejich zdvojení v běžném provozu programu nebo se praxe programu odchylovala od svého původního poslání a dobré praxe. Vzhledem k nejasné finanční situaci na počátku roku a s ní souvisejícím krácením úvazků byla místnost původně užívaná jako sklad upravena jako místnost pro konzultace. Tzn., že v jednu chvíli mohou probíhat 3 konzultace současně. Důvodem byla nutnost ve zkráceném provozním čase realizovat nezměněný počet konzultací (program pracoval v naplněné kapacitě strukturovaného programu). Provizorní řešení snížilo kvalitu služeb PNP, bylo však nutné zrušit otevírací dobu pro neobjednané (konzultace možné pouze po předchozím objednání) a telefonická dostupnost byla značně omezena (nebylo možné udržovat pracovníka v "žurnální službě"). Poprvé za historii programu byl PNP nucen omezit nástupy nových klientů i do čistě ambulantního doléčování vzhledem k tomu, že nový kalendářní rok zahájil program se zcela naplněnou kapacitou chráněného bydlení i terapeutické skupiny. Snížená personální kapacita současně neumožňovala těmto klientům nabídnout alternativu v individuálním strukturovaném doléčování. Po dofinancování služby (ze strany RVKPP a MMP) se program vrací ke svému standardu. I nadále se osvědčuje propojení témat klientů mezi skupinovou terapií, individuální terapií a sociální prací. Zde se opakovaně osvědčuje efektivní komunikace v týmu, předávání informací a společná příprava terapeutického plánu pod pravidelnou supervizi. Současná koncepce uzavírání kontraktu a individuálního plánování, kdy základním řídicím prvkem je maximální možné sebeřízení klienta v doléčovacím procesu, se ukazuje jako efektivní. Otevřená komunikace o časových kapacitách jednotlivých klientů při hledání optimální terapeutické zátěže ve vztahu k běžnému životu umožňuje poskytovat efektivní podporu a terapii v souladu s jejich individuálními potřebami. Současně zabezpečuje zřetelnost hranic a klíčových pravidel programu a přebírání vlastní zodpovědnosti za jejich dodržování, respektive otevírá bezpečný prostor pro komunikaci nad jejich testováním či porušováním, aniž by byla ohrožena kontinuita terapeutického prostoru jako celku. V současnosti jsou služby PNP poskytované uživatelům návykových látek rozděleny do dvou základních sestav: individuálního a intenzivního doléčování. Obě tyto sestavy služeb jsou svým charakterem strukturovaným doléčovacím programem

založeným na individuálním plánování. Toto nastavení se osvědčuje zejména ve vztahu k individuálním potřebám jednotlivých klientů a zabezpečuje dostatečnou terapeutickou podporu i těm osobám, v jejichž případě je skupinová terapie kontraindikována nebo je nedostupná (práce, dojíždění). Současně si již dlouhodobě osvědčuje otevřenost služeb poskytovaných PNP všem klientům bez rozdílu zdroje závislosti. Skutečnost, že se tito klienti setkávají v rámci skupinové terapie (intenzivní doléčování) či zátěžových programů (intenzivní i individuální doléčování), umožňuje nahlížet na obtíže spojené se zneužíváním návykových látek či nutkavým chováním v širší perspektivě a zvyšuje míru zacílení na osobní charakter potřeb a jejich přirozené naplňování. Dalším významným trendem je vysoká míra udržení klientů, kteří vstoupí do některé z forem služeb PNP v péči a nízké procento klientů, kteří projeví zájem o doléčování a současně nespádají do cílové skupiny. Tento jev považujeme za signál efektivního nastavení sestav služeb PNP a potvrzení dobré praxe. Současně tento jev vypovídá o srozumitelně předávaných informacích o službách PNP k potenciálním zájemcům a odborné veřejnosti, tedy dlouhodobě dobrém zavedení služeb PNP. Klienti PNP plně využívají strukturovaného programu. Ti, kteří o něj projeví zájem v drtivé většině setrvávají minimálně po základní dobu trvání programu (32 týdnů). Využívají jej i klienti po odchodu z chráněného bydlení, po dobu nezbytnou ke stabilizaci života ve zcela nechráněném prostředí (cca 2-5 měsíců po odchodu). Významné progresivní indikátory: vysoká efektivita v udržení klienta, který projeví o zájem o doléčování; jasně definovaná cílová skupina s dobrou informovaností; jasně definované sestavy služeb odpovídající široké míře individuálních potřeb osob spadajících do cílové skupiny. Významné negativní indikátory: PNP nezaznamenal v rámci statistických údajů za první pololetí žádné indikátory, které by bylo možné interpretovat jako negativní vývojové trendy ve smyslu zájmu cílové skupiny nebo nastavení služeb PNP. Zásadním negativním trendem je však dosažení maximální kapacity programu ve vztahu k úvazkům a trvajícím podfinancování služby. Pokud PNP nebude v roce 2014 disponovat stejným počtem úvazků jako v roce 2013, omezí kapacitu a výkon služby. Přičemž poptávka po službách programu setrvale roste. Změny/nedostatky: Oproti projektu nebyly provedeny žádné změny/poptávka významně převyšuje personální kapacitu, nadto se program potýká s každoroční nestabilitou financování.

6.5 KOTEC o.p.s.

Kontaktní centrum Tachov: Služby standardně poskytované: výměnný program - výměna použitého injekčního náčiní, distribuce potřebného materiálu k bezpečnějšímu užití návykové látky; informační servis - o drogách, méně rizikovém užívání drog, infekčních chorobách, bezpečném sexu, o dostupných sociálních a zdravotních službách, o možnostech léčby; poradenství - zdravotní, sociální, rodinné; sociální práce a asistence - pomoc v komunikaci s úřady a institucemi (ohledně dokladů, dávek sociální podpory, evidence na ÚP, bydlení atd.), asistence; zprostředkování návazné odborné péče - lékaři, psycholog, psychiatr, detox, psychiatrické léčebny, terapeutické komunity; zprostředkování testování - orientační testy na HIV, hepatitidy, syfilis; základní zdravotní ošetření; krizová intervence. Činnosti nad rámec běžně poskytovaných služeb: exkurze pro ZŠ 9. třídy v prostorách KC, možnost exkurzí dle domluvy; spolupráce s PMS v rámci umožnění výkonu trestu OPP klientů PMS. Referujeme PMS o průběhu výkonu OPP. Stále nejpočetnější skupinou jsou nitrožilní uživatelé Pervitinu, na které je pozornost programu zejména zaměřena. Setkáváme se s tím, což potvrzují tabulky s počty primárních drog, že je mnoho klientů, kteří uvádí primární drogu THC, přičemž, pokud je příležitost nebo finance užijí nitrožilně i Pervitin. Způsoby aplikace jsou u uživatelů THC především kouření, u uživatelů Pervitinu šňupání a nitrožilní použití návykové látky. U klientů se objevují problémy se záněty žil, abscesy apod. Klienti dostávají v případě potřeby také masti k ošetření zánětů. Jiné zdravotní komplikace, kromě těch běžných, které souvisí s užíváním drog, se u našich klientů neobjevují. Vzhledem k absenci azylového bydlení či noclehárny pro klienty bez bydlení se jeví jako přínosná možnost využití hygienického servisu v kontaktním centru – klientům pomáhá hygienický servis udržovat se více zdrav a pro veřejnost je zase přijatelnější, když jsou klienti umyti a mají vyprané oblečení. Program je v roce 2013 úspěšný v poskytování poradenských činností v možnostech léčby a návazných služeb. Stále je program využíván i v rámci poradenství pro příbuzné a známé uživatelů drog. Program si meziročně udržuje úroveň sběru injekčního materiálu. Klienti jsou motivováni výměnným programem a použité jehly odevzdávají k odvozu. Tyto jsou pak následně likvidovány SZÚ v Plzni. Popis spolupráce se zařízeními v síti péče o uživatele drog: Spolupracující instituce: krajský protidrogový koordinátor Ing. Pavlína Kučerová KÚ Plzeň; OSVZ MěÚ Tachov (členství v Komisích prevence kriminality a pro mládež a tělovýchovu); s o.s. Jana Domažlice nastavena spolupráce ohledně kompletního testování (HIV, VH a pohlavně přenosné choroby) pro klientky UD; předávání klientů do odborného poradenství, do Centra podpory rodiny Tachov; Psychologická a psychiatrická ordinace na poliklinice v Tachově; daří se pokračovat ve spolupráci s lokálními středisky Probační a mediační služby. Vhodní klienti provádějí výkon OPP v rámci TP. V případě potřeby jsme přizváni na případovou konferenci, kterou vede PMS; odpovídající spolupráce s pobočkami KHS v Tachově a v Plzni, hlášení do registru, spolupráce na poli prezentace služeb nabízených pro UD. U KHS Plzeň pomoc při likvidaci odevzdaného injekčního materiálu; spolupracujeme s CPPT o.p.s. Plzeň (K-Centrum, Ambulantní program následné péče). Klienty k léčbě referujeme převážně do PL FN Plzeň, PL Červený Dvůr, PL Dobruška, TK Magdaléna, TK Karlov, TK Bílá Voda, TK Vršiček. Klienty mladší 18 let referujeme na dětský detox do Nemocnice pod Petřínem, TK Řevnice (výchovně léčebné zařízení pro mládež); spolupracujeme s Azylovým domem pro matku s dětmi v Aši, Farní charita Aš; dohodnutá je spolupráce s pracovníky o.p.s. Člověk v tísni v rámci právního poradenství, dluhové problematiky, atd.; o. s. Rozkoš bez Rizika; La Strada o. p. s. ČR; Spolupráce se zařízeními Diecézní charity Plzeň. Denní počet klientů využívajících služeb K-centra se v průměru dvojnásobně zvýšil. Ze základních činností je využíván především potravinový a hygienický servis, nitrožilní uživatelé využívají relativně pravidelně výměnný program. Klientela zařízení je ve srovnání s minulým rokem věkově nižší. V tomto roce byl zvýšen zájem o poradenství pro rodiče a příbuzné uživatelů návykových látek. Rodiče přicházejí i na doporučení psychologů a OSPODu. Mají zájem o informace o rizicích užívání návykových látek, možnostech léčby a způsobech vlastní reakce na problém s užíváním v rodině. Přicházejí také mladí lidé - přátelé, kteří mají zájem pomoci svým kamarádům a chtějí vědět více informací. Také se zvýšil zájem o řešení své situace z pohledu uživatelů. Klienti díky kontaktu s námi uvažují o změně svého životního stylu a využívají možnost spolupráce s psychiatrickými léčebnami a terapeutickými komunitami. Klienti kontakt s námi vnímají jako podporu ve snaze o osobní změnu. Mnoho klientů využívá individuálního poradenství v osobních otázkách, mají potřebu hovořit o svých problémech a stále více klientů vnímá problém s někým o sobě hovořit, najít člověka, který by jim naslouchal. Počet klientů se oproti loňskému roku snížil, ale zásadně vzrostl počet výkonů i počet výměn. Počet vydaných injekčních setů se oproti předešlému období zvedl o 100%. Průměr na jednu výměnu činí 46 jehel. Do výměnného programu dochází více klientů a

pravidelněji odevzdávají použitý zdravotní materiál, což může být interpretováno jako zvyšování důvěry a internalizace pravidel zařízení. Využití hygienického servisu meziročně vzrostlo o více než 250%, což lze přisuzovat menším možnostem klientů využívat hygienického zázemí mimo zařízení. Využití potravinového servisu vzrostlo meziročně téměř 3x, denně mají možnost čerpat servis v podobě polévky, pečiva, čaje a potravin, jež jsou odebrány z Potravinové banky Praha. Stoupl počet klientů i výkonů u individuálního poradenství - jedná se o klienty UD, kteří se rozhodli pro abstinenci a využili programu prevence relapsu. Také docházejí rodiče UD. V tomto roce jsme zajistili léčbu několika klientům. 2 z nich léčbu úspěšně dokončili. Jedna klientka i nadále využívá možnosti individuálního poradenství jako následnou podporu v abstinenci. Klienti využívají možnosti bezplatného anonymního testování na přítomnost viru HIV, HCV, HBV, syfilis, které zajišťujeme 1x měsíčně. Zaznamenali jsme pouze 2 klienty, kteří byli HCV pozitivní.

Terénní programy (pro regiony ORP Tachov, ORP Stříbro): Služby standardně poskytované: výměnný program - výměna použitého injekčního náčiní, distribuce potřebného materiálu k bezpečnějšímu užití drog; informační servis - o drogách, méně rizikovém užívání drog, infekčních chorobách, bezpečném sexu, o dostupných sociálních a zdravotních službách; poradenství - zdravotní, sociální; sociální práce a asistence - pomoc v komunikaci s úřady a institucemi (ohledně dokladů, dávek sociální podpory, evidence na ÚP, bydlení atd.), asistence; zprostředkování návazné odborné péče - K-centrum, lékaři, psycholog, psychiatr, detox, PL, TK, DC; zprostředkování testování - orientační testy na HIV, hepatitidy v KC; základní zdravotní ošetření; krizová intervence; právní a dluhové poradenství; výkon trestu OPP klientů PMS. Činnosti nad rámec běžně poskytovaných služeb: prezentace služeb TP v ZŠ, SOU a SŠ. Besedy o drogách; spolupráce s PMS. Umožnění výkonu trestu OPP klientů PMS; umožnění vykonávání praxe studentů na základě smlouvy s VOŠ Domažlice, VOŠ Cheb a ZČU Plzeň, Jihočeské univerzity České Budějovice, obory Sociální práce. V první polovině roku 2013 došlo k významnému nárůstu počtu vyměněných injekčních stříkaček a zároveň k menšímu poklesu počtu klientů. Na Tachovsku posilují indigeni a stahují k výměnám uživatele drog z lokalit, které monitorujeme, ale kde nemáme dosud žádné trvalé kontakty. Kolem indigena se uživatelé stahují z důvodu jeho snadnější dostupnosti (den, noc), z důvodu snadnějšího udržení anonymity, bezpečnějšího prostředí atd. Cílem je dostat se k přímým kontaktům s uživateli. Snažili jsme se v tomto pololetí zaměřit více na oslovování mládeže v 8. a 9. ročnících ZŠ, v Dětských domovech na Tachovsku (prezentace služeb a nabídka aktivit zaměřených na drogovou problematiku, informace o situaci v nočních podnicích a barech na Svaté Kateřině, Rozvadov). Do nočních podniků v příhraničí vyjíždí terénní pracovníci Centra Jana z Domažlic a nabízejí kromě specifických služeb pro tuto cílovou skupinu i výměnný program. Mezi programy panuje dohoda, že nebudeme vstupovat do prostoru nočních podniků. Od indigena víme, že si k němu jezdí ženy z těchto klubů měnit injekční stříkačky. Funguje spolupráce s PMS v Tachově, kdy nám pracovníci předávají klienty, mezi kterými byli lidé s problémy s gamblingem, kterým se poskytovalo především poradenství týkající se jejich dluhů, zaměstnání. Ve spolupráci s PMS Tachov byl podán a následně akreditován program Téčko – probační a resocializační program pro mladistvé delikventy a pachatele trestné činnosti. Změny/nedostatky: Postrádáme kvalitní psychiatrickou ambulantní péči, azylové bydlení. Nedostatečná je i kapacita psychoterapeutické péče. V regionech postrádáme velké množství odborných služeb. Chybí zde zařízení, které by řešilo klienta v akutní krizi (krizové centrum s lůžky). Psycholog i psychiatr mají dlouhé čekací lhůty. Nejbližší centrum pro substituci je v Karlových Varech a v Plzni, což je pro klienty z našich regionů nedostupné. Chybí pobytové zařízení pro krátkodobý či střednědobý pobyt. Klienti by také uvítali možnost chráněného bydlení, chybí i sociální bydlení. Postrádáme také dlouhodobou ambulantní terapii (rodinná, párová, individuální) hrazená zdravotní pojišťovnou. Pobytová léčba pro uživatele drog - matky s dětmi v Karlovarském nebo Plzeňském kraji není dostupná.

Programy primární prevence v roce 2013 (mimo škol a školských zařízení)

Název projektu/ programu	Realizátor	Typ služby*	Cílová skupina	Charakteristika aktivit	Počet akcí/osob	Certifikovaná služba (ano/ne)
Programy specifické primární prevence užívání návykových látek v rámci školní docházky	POINT 14	VP	Žáci 9. tříd ZŠ, 1. a 2. ročníků SŠ a SOU, pedagogové, rodiče	Programy PP pro ZŠ, SŠ, SOU, edukativní semináře pro pedagogy, poradenství pro rodiče	291 besed, 1 721 kontaktů	ano
Dlouhodobý program primární prevence, roční program	CPPT, o.p.s.	VP	Žáci 5. tříd ZŠ, žáci 2. stupně ZŠ (vč. víceletých gymnázií)	Viz níže	483 výkonů (193 bloků, 4 situační intervence, 1 konzult.) 1 308 dětí/126 dalších osob	Ano
Interaktivní semináře pro SŠ	CPPT, o.p.s.	VP	Studenti SŠ, SOU, OU	Viz níže	12 seminářů 96 studentů/4 další osoby	Ne
Program včasné intervence pro třídní kolektivy	CPPT, o.p.s.	SP	Žáci 2. stupně ZŠ, studenti SŠ, SOU, OU	Viz níže	103 výkonů (46 bloků, 30 konzultací) 177 dětí/23 dalších osob	Ano
Individuální a rodinné poradenství	CPPT, o.p.s.	IP	Děti a dospívající do 18 let, rodiče, zákonní zástupci, blízké osoby	Viz níže	190 výkonů (vč. konzultací po telefonu, e-mailem) 77 klientů/68 dalších osob	Ano
Konzultační a informační servis	CPPT, o.p.s.	VP, SP, IP	Odborná a laická veřejnost	Viz níže	391 výkonů 163 klientů	X

* VP – všeobecná prevence, SP – selektivní prevence, IP – indikovaná prevence

CPPT, o.p.s.: **Dlouhodobý program primární prevence** je zaměřen na prevenci vzniku rizikového chování u třídních kolektivů 2. stupně, bez rozlišení míry rizika. Program je čtyřletý, trvá od 6. do 9. ročníku. V každém školním roce se uskuteční 4 bloky/tematicky orientovaná setkání se třídou. Témata se netýkají pouze návykových látek, ale i dalších sociálních situací a jevů, ve kterých může dojít k ohrožení přirozeného vývoje dítěte. Program je interaktivní, využívá skupinových procesů a dynamiky, předpokladem je aktivní zapojení účastníků. Metody práce se přizpůsobují účastníkům programu/zákům vzhledem k jejich věku, schopnostem a možnostem, dané situaci. Spolupráce je podmíněna objednávkou a uzavřenou smlouvou. Součástí programu je informační a konzultační servis pro pedagogy, popř. rodiče dětí zapojených do programu. **Roční program primární prevence** je novou službou, která vznikla na základě poptávky škol. Program je pro třídní kolektivy 5. až 9. tříd a víceletých gymnázií. Nově může být zapojena kterákoliv třída. V jednom školním roce se uskuteční tři setkání s časovou dotací 3 v. h. (135 minut/setkání), tj. 9 hodin přímé práce. Setkání tematicky navazují a vzájemně se doplňují. Programy probíhají za přítomnosti pedagoga. Programy jsou zajištěny pracovníky P-centra, jiný subjekt se na realizaci nepodílí. Žadatel má certifikát odborné způsobilosti služby. **Interaktivní seminář** zpracovává interaktivní formou některé z témat z oblasti rizikového chování, dle výběru a potřeb školy. Semináře jsou určeny třídním kolektivům na středních školách. Vzhledem k tomu, že se většinou jedná o jednorázovou aktivitu, pro zvýšení efektivity preventivního působení upřednostňujeme realizaci těchto aktivit pro ty školy, které využívají dalších služeb P-centra (konzultační a informační servis pro pedagogy, vzdělávání pedagogů, atp.). **Program včasné intervence pro třídní kolektivy** (program selektivní prevence) je zaměřen na předcházení vzniku nebo rozvoji konkrétní formy rizikového chování u těch tříd, kde je identifikováno zvýšené ohrožení. Podnět k zahájení programu může vzniknout ze strany školy (nejč. pedagoga, popř. rodiče či dospívajícího) nebo ze strany zaměstnance P-centra. Spolupráce je uzavřena objednávkou, smlouvou. Program je interaktivní, je

zaměřen na konkrétní oblast prevence rizikového chování (zdravé normy ve třídě, vzorce a modely chování, pravidla, vrstevnické vztahy, vztahy k autoritám, atd.) Program zahrnuje intenzivní práci s třídním kolektivem a jejich pedagogy na základě zakázky. Součástí programu je konzultační a informační servis pro pedagoga - nejčastěji třídního učitele. Služba selektivní prevence je poskytována v rámci školní docházky. Programy se přizpůsobují dlece vyučování, rozvrhu hodin dané třídy (preferenci některých předmětů oproti preventivnímu programu), prázdninám, volnům. S jedním třídním kolektivem se pracuje cca 2 měsíce, jednotlivé bloky probíhají ideálně v rozsahu 1 setkání za týden. Většina těchto služeb je realizována dvojicí pracovníků – s ohledem na efektivitu práce a náročnost tohoto typu programu. Součástí programu může být také sociometrické šetření zaměřené na mapování vztahů ve třídě formou standardizované metody SORAD nebo nestandardizovanými metodami. Program včasné intervence pro děti, dospívající a osoby jim blízké/individuální a rodinné poradenství (program indikované prevence) se zaměřuje na cílenou a kontinuální práci s dětmi se zvýšenou mírou rizika pro vznik a vývoj rizikového chování, jejich pedagogy a rodiče/rodiny. Jedná se o aktivitu mimo rámec školní docházky. Aktivita je realizována formou individuálních odborných konzultací nebo rodinných konzultací, kterých mohou využít pedagogové, děti i jejich rodiče. (Rodiče a učitelé/sekundární cílová skupina PP, mají přímý vliv na vývoj rizikového chování jedince, práce s nimi je prostředkem pro úspěšné výchovné a vzdělávací působení.) Specifickým cílem je dle zakázky klienta vyhledání zdrojů k řešení konkrétních situací, posílení silných stránek, sociální učení, atp., které mají napomáhat ke zmírnění nebo zastavení dalšího progresu rizikového chování. Konzultační a informační servis (telefonický, osobní, emailem): v oblasti primární prevence, týkající se drogové problematiky a dalších forem rizikového chování, případové poradenství (oblast krátkodobého poradenství a krizové intervence, kontakt na návaznou odbornou péči). Konzultace a informační servis pedagogům poskytujeme rovněž v návaznosti na poskytované služby selektivní prevence (před zahájením spolupráce, v jejím průběhu i po skončení). Specializační kurz prevence rizikového chování III běh (SKIII): jedná se o dvouleté studium tvořené 14 tematicky zaměřenými semináři a odbornou září ve střediscích CPPT, o. p. s. Semináře vedou osvědčení lektori s dlouholetou odbornou praxí z různých oblastí práce s lidmi. Celková délka studia je 255 výukových hodin. Podmínkou pro úspěšné absolvování kurzu je nutná účast na min. 215 hodinách vzdělávání (40 hodin možné absence) a složení závěrečné zkoušky. Závěrečná zkouška se skládá z přezkoušení z okruhů vzdělávání a obhajoby písemné práce před zkušební komisí. Cílem kurzu je rozvoj kompetencí školních metodiků prevence a dalších pedagogických pracovníků v oblasti primární prevence a rizikového chování.

Služby v oblasti snižování rizik v roce 2013

Název projektu/ programu	Realizátor	Typ služby*	Cílová skupina	Počet osob, kt. služby využily/z toho UD	¹ Počet kontaktů	² Počet výměn	Počet vydaných inj. stř.	Územní působnost, spádovost	Certifikovaná služba (ano/ne)
Kontaktní a poradenské služby	POINT 14	KPS	Uživatelé NL a jejich blízké osoby (rodiče, partneři)	404/306	4 287	-	6 704 (výdejní automat)	Plzeň	Ano
Terénní programy	POINT 14	TP	Uživatelé NL	238/238	942	-	-	Plzeň, Nýrsko, Sušice	Ano
Kontaktní a poradenské služby K-centrum	CPPT, o.p.s.	KPS	Uživatelé návykových látek od 15 let a jejich blízcí	482/426	7 432	3 535	103 695 (+10 380 kapslí)	Plzeňský kraj	Ano
Terénní program Ulice	Ulice - Agentura sociální práce, o.s.	TP	Os. ohrožené závislostí nebo závislé na NL, os. komerčně zneužívané	621/405	5 879	3 672	123 201	Plzeň, Rokycany, Klatovy, Nepomuk	Ano
K-centrum Tachov	KOTEC o.p.s.	KPS	UD	49/38	2 652	184	6 706	ORP Tachov	Ne
Terénní program Tachovsko	KOTEC o.p.s.	TP	UD	42/35	464	127	19 348	ORP Tachov	ano

¹Kontakt: každá návštěva, při které dochází k interakci mezi klientem a pracovníkem programu (tzn. poskytnutí určité služby, informace nebo poradenství, vč. skupinového). Příjem telefonického hovoru není kontakt.

²Výměna: kontakt, při kterém dochází k výměně (příp. jen odevzdání či výdeji) jedné nebo více injekčních jehel.

* TP – terénní programy, KPS – kontaktní centra, KPS a TP – sloučené programy

Služby v oblasti ambulantní léčby v roce 2013

Název projektu/programu	Realizátor	Typ služby*	Cílová skupina	Kapacita/rok	Počet osob, kt. služby zař. využily	Počet nově evid. žádostí o léčbu	Územní působnost, spádovost	Certifikovaná služba (ano/ne)
Substituční centrum Plzeň	Ulice - Agentura sociální práce, o.s.	SL	Riziková uživatelé opioidů	40	44/68	15	Plzeňský kraj Karlovarský kraj	ano

*AL – ambulantní léčba, SL – substituční léčba, SP – stacionární program

Služby v oblasti rezidenční léčby v roce 2013

Název projektu/programu	Realizátor	Typ služby*	Cílová skupina	Kapacita/rok	Počet osob, kt. služby zař. využily	Počet nově evid. žádostí o léčbu	Územní působnost, spádovost	Certifikovaná služba (ano/ne)
Terapeutická komunita Vršiček	SKP Plzeň	RPTK	Muži a ženy 18-45 let závislé na neleg. NL	15	31	21	ČR	ano

*DXT – detoxifikace, LZS – lůžkové zdravotní služby, RPTK – terapeutické komunity, DSZR – domovy se zvláštním režimem, - jiné

Služby v oblasti doléčování a resocializace v roce 2013

Název projektu/programu	Realizátor	Typ služby*	Cílová skupina	Kapacita/rok	Počet osob, kt. služby zař. využily	Počet nově evid. žádostí o léčbu	Územní působnost, spádovost	Certifikace (ano/ne)
Středisko následné péče	POINT 14	Pobytová	Muži, ženy a matky po léčbě závislosti	8 lůžek	24	40	ČR	ano
Středisko následné péče	POINT 14	Ambulantní	Muži a ženy po léčbě závislosti a rodinní příslušníci	5 klientů denně	20+5 rodinných příslušníků	20	Plzeňský kraj	ano
Program následné péče vč. chráněného bydlení	CPPT, o.p.s.	Ambulantní i pobytová služba	Osoby min. 3 měsíce abstinentní, rodiče, partneři a blízké osoby	Pobytová část: 10 lůžek Amb. část: 40/rok	113/2 794 kontaktů	38/39 neuspokojených žádostí z důvodu naplněné kapacity	ČR	ano

*ambulantní – následná péče ambulantní, pobytová – následná péče pobytová, jiné

Ostatní specializované programy v roce 2013

Název projektu/programu	Realizátor	Typ služby*	Cílová skupina	Kapacita/rok	Počet osob, kt. služby zař. využily	Počet nově evid. žádostí o léčbu	Územní působnost, spádovost	Certifikovaná služba (ano/ne)
Pracovní a sociální agentura	SKP Plzeň	Sociální rehabilitace	Os. ohrožené závislostí nebo závislé na NL, 18-64 let	14	29	20	ČR, nejčastěji s přechodným pobytem v Plzni	ne
Drogové poradenství ve věznicích	CPPT, o.p.s.	Služby ve vězení	Osoby starší 15 let, kt. se pro užívání drog dostaly do konfliktu se zákonem a jsou ve VV či VTOS, rodinní příslušníci, blízcí	100/500	93	0	Vězení ČR Plzeňský kraj - postpenitenciární péče	ne

*služby ve vězení, sociální podniky, záchytné stanice apod.

7 Další údaje - různé

Společnost: **Centrum protidrogové prevence a terapie, o.p.s.**
Celé jméno: PhDr. Petr Hrouzek, Ph.D.
Funkce: ředitel
Adresa (zam.): Haviřská 11, 301 00 Plzeň
Zaměstnání/fax: 377 421 034/377 421 374
Mobilní: 724 890 076
E-mail: hrouzek@cppt.cz
Webová stránka: http://www.cppt.cz
Projekty: P-centrum (Plachého 6, 301 00 Plzeň, kontaktní osoba: Mgr. Jana Kadlecová – Bučilová, DiS., vedoucí, telefon: 377 220 325, e-mail: prevence@cppt.cz)
 Kontaktní centrum (Haviřská 11, 301 00 Plzeň, Lucie Peschiková, vedoucí, telefon/fax: 377 421 374, e-mail: kcentrum@cppt.cz)
 Drogové poradenství ve věznicích (Haviřská 11, 301 00 Plzeň, Jana Repková, DiS., vedoucí, telefon: 377 421 034, mobilní: 724 890 073, e-mail: vezeni@cppt.cz)
 Program následné péče (Doudlevecká 71, 301 00 Plzeň, Bc. Pavla Zárybnická, vedoucí, telefon: 377 321 051, e-mail: ambulance@cppt.cz)

Společnost: **KOTEC o.p.s.**
Celé jméno: Mgr. Markéta Černá
Funkce: výkonná ředitelka
Adresa (zam.): Nádražní náměstí 299, 353 01 Mariánské Lázně
Mobilní: 608 656 543
E-mail: projekty@kotec.cz
Webová stránka: http://www.kotec.cz
Projekty: Nizkoprahový klub pro děti a mládež, Centrum podpory rodiny, Provoz terénního programu Tachovsko (David Klaus, vedoucí, telefon: 608 656 538), Provoz K-centra Tachov, Denní centrum, Prev-centrum, Projekty

Společnost: **Středisko křesťanské pomoci Plzeň**
Celé jméno: Mgr. Marek Novotný
Funkce: ředitel
Adresa (zam.): Husova 14, 301 00 Plzeň
Zaměstnání: 377 235 526
Mobilní: 777 785 461
E-mail: office@skp-plzen.cz
Webová stránka: http://www.skp-plzen.cz
Projekty: Terapeutická komunita Vršiček (Litohlavy 50, 307 01 Rokycany, kontaktní osoba: Miloslav Čech, vedoucí terapeutické komunity, telefon: 774 455 988, e-mail: cech@skp-plzen.cz, office@skp-plzen.cz)
 Pracovní a sociální agentura (Božkovská 20, 326 00 Plzeň, kontaktní osoba: Růžena Hausnerová, DiS., telefon: 777 256 133, e-mail: hausnerova@skp-plzen.cz, office@skp-plzen.cz)

Společnost: **POINT14**
Celé jméno: Karel Nyerges
Funkce: ředitel
Adresa (zam.): Husova 14, 301 24 Plzeň
Zaměstnání/fax: 377 235 526/ 377 223 913
Mobilní: 777 642 312
E-mail: office@point14.cz
Webová stránka: http://www.point14.cz
Projekty: Kontaktní a poradenské služby, Terénní programy (kontaktní osoba: Mgr. Michaela Hlavová, vedoucí kontaktního centra a terénního programu, telefon: 377 235 526), Služby následné péče, Specifická primární prevence

Společnost: **Ulice - Agentura sociální práce, o.s.**
Celé jméno: Mgr. Martin Parula
Funkce: výkonný ředitel
Adresa (zam.): Uslavská 31, 326 00 Plzeň
Mobilní: 728 243 690
E-mail: martin.parula@ulice-plzen.com
Webová stránka: http://www.ulice-plzen.com
Projekty: Terénní program Ulice (Uslavská 31, 326 00 Plzeň, kontaktní osoba: PhDr. Jiří Frýbert, vedoucí terénního programu, telefon: 725 705 073, 720 587 053, e-mail: jirka@ulice-plzen.com)
 Substituční centrum Plzeň (Kaznějovská 51, 323 00 Plzeň; kontaktní osoba: Mgr. Markéta Ackermannová; telefon: 725 178 656; e-mail: marketa@ulice-plzen.com)

Link na internetovou prezentaci kraje věnovanou drogám

<http://www.plzensky-kraj.cz/article.asp?sec=2052>